

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth utca 34.

Kik a nép ellenségei a vetési csatában?

A Hargita ormai még fehéren csillognak a tavaszi napsütésben, de Udvarhelymegye művelhető területein már erősen folyik a mezei munka. Még a betegek is kikelnek az ágyból, hogy a nap melegét élvezve gyönyörködheszenek a tavasz ébredésében. Minden gazda siet a földjére, igyekszik azt megmunkálni. Az egész falu a mezőn látható ilyenkor.

Távollról nézve békés hangulat uralkodik a mezőn dolgozó emberek között, pedig a mélyben ott dul az osztályharc. Érdemes ennek az osztályharcnak a lényegére rámutatnunk.

Gondolja meg mindenik dolgozó földműves, amíg békésen megy az éke alá, hogy a nem messze, szolgalegényvel szántó kulák hogyan harácsolta össze nagy birtokát, amelyet saját maga családjaival nem is tud megművelni? Nem azzal szerezte-e a kulák birtoka nagyrészt, hogy a konverzió előtt adósságba keveredett szegény dolgozó földműves utolsó földcsékjét kuzta ki a lába alól? Vagy pedig a szárazság idején nem használta e ki a kulák a szegény kisgazda éhezését arra, hogy néhány kupa gabonáért hekegig dolgoztassa, vagy utolsó tehénkéjét, vagy is földjét vegye el? Nem üzérkedéssel, feketézéssel, a városi munkásság lányörtelen kizsákmányolásával szerele meg vagyonát?

Nem kell a felsorolást tovább folytatni, mert, ha végiggondolja, minden dolgozó földműves rájön arra, mi volt az, amiről a kulák azt szereti hangoztatni, hogy két keze munkájával, verejtékével kereste birtokát. Önkéntelenül kínálkozik a gondolat, miért nem gazdagodott meg akkor az a szegény földműves is, aki pedig sokkal többet dolgozott a két kezével, mint a kulák? Azért, mert a kulák éhbéért dolgoztatta a napszámosát, vagy idény-munkását. Busás haszonnal adta el a szegényebb emberektől összevásárolt vajjal, túróval, gabonafélével s ezenközben kihasználta a városi dolgozók szorult helyzetét és kizsákmányolta azokat is.

Ebből a kizsákmányolásból szerezte a kulák a malmot, az olajútót, a pálinkafőző üstöt, amelyek ismét hatalmas hasznot hajtottak neki, legtöbbször a törvényes lehetőségek áthágásával. Csak a munkája és szorgalma révén nem lett egy kulák sem kulákká.

Ezért nem tekint a munkásosztály a kulákot dolgozó parasztnak még akkor sem, ha esetleg most maga is ott megy az ekéje után. Az ilyen, más munkájából élő, más verejtékén gazdagodó megmarad mindig kizsákmányolónak, a munkásosztály ellenségének.

A kulák az ellenség a vetési csatában, mert ellensége népi demokratikus rendszerünknek és államunknak is, mert látja, hogy az fokozatosan kiadadítja a kizsákmányolás bilincsei által a dolgozó földműveseket. Ezért igyekszik szabotálni a vetési tervet, igyekszik a középparasztságot elidegeníteni a munkásosztálytól és a sze-

gényparasztoktól és a maga oldalára állítani. Tudják azt a kulákok, hogy a munkásosztály, élén a Párttal következetesen utasítja a harcot a kizsákmányolás megszüntetéséért, ami csak a nagy kollektív gazdaságokra való áttéréssel valósítható meg. Látja a kulák, hogy a mezőgazdaság szociálista termelésének megszervezésére folynak az előkészületek s fél attól, hogy ha talmának alapja, a föld kicsuszik a lába alól és ugyanolyan feltételek között lesz kénytelen dolgozni a kollektív gazdaságban, mint az általa megvelet dolgozó földművesek.

Ugy látszik, Szederjesen a kulákok mesterkedése eredményre vezetett, mert a vetési bizottság, a gazdasági előjáró és a jegyző csak vontalottan, immel ámmal végzik a munkát. Munkájukért külön fizetést várnak. Meg is látszik ez az eredményen, mert Szederjes hátul kullog a járás községei közt a vetési munkában.

Annál komolyabb és eredményesebb munkát végeztek Kissolymos, Nagy solymos és Székelyszenterzsébet dolgozó földművesei, akik a vetési munkálatok terén a járás községeinek élére kerültek. A délibb fekvésű oklándi járásban is lendületesen folyik a vetési

munka. Itt különösen Olasztelek, Felsőrákos és Bardóc dolgozói tűntek ki.

Amíg meggyeszerle láthatólag békésen folyik a mezei munka, a mélyben az osztályharc forradalmi erőt dühöngnek. Ennek a harcnak támogatója a Román Munkáspárt, amelyik legutóbb központi vezetésének teljes ülésén hozott határozatában mutatta meg azt a vonalat, amelyet a dolgozó szegény és középparasztságnak kell követnie, hogy a kulákok kizsákmányolásának végét vehessenek.

A teljes ülés határozatának irányvonalát követve erősíthetjük meg a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét, hogy a munkásosztály vezetése mellett megvalósuljon a szegény és középparasztnak a kizsákmányolástól való teljes megszabadulása.

Ennek egyik előfeltétele a vetési csata győzelmes befejezése. Ezért álljon minden dolgozó földműves teljes erejével a vetési munkába, mert ezzel szolgálja saját jobbátékának megteremtését.

Fel a vetési csatára és lássa meg minden dolgozó földműves, hogy a nép ellenségei a kizsákmányoló kulákok.

Hozzuk összhangba a szervezőmunkát a MNSz politikai célkitűzéseivel

Irta: Juhász Lajos, a MNSz politikai bizottságának tagja

Allami tervünk megvalósítása, sőt telteljesítése és ezen keresztül a dolgozó nép életszínvonalának emelése élvonalban álló feladatunk. E nagyszabású feladat megvalósításánál a legfőbb irányító és tömegmozgósító erő a Román Munkáspárt. A munkában valami mennyi tömegszervezetnek is megvan a maga meghatározott szerepe és feladata. Így a szakszervezetek mellett fontos feladat vár a dolgozó magyarság tömegszervezetére, a Magyar Népi Szövetségre is.

Szervezetünk tagjainak túlnyomó része — a városi kisemberek és haladó értelmiségiek mellett — a falusi dolgozók tömegéből tevődik össze, elsősorban tehát falusi tömegeink között kell a terv megvalósításáért, sőt telteljesítéséért vitt munkánkat a mult hoz viszonyitva lendületesebbé, harcosabbá tennünk. Edigi politikai felvilágosító és mozgósító munkánk a reánk háruló feladatok irányában alakult és fejlődött. Sok szervezetünk azonban eddig nem értette meg eléggé ennek a munkának a fontosságát.

Emiatt bürokratikus, gépiesen végezte. Legtöbb hiba az utcafelelősök foglalkoztatása körül csuszott be. Az utcafelelősök tevékenysége is inkább csak száraz, szervezeti ténykedésben merült ki. (Például tagdíjbeszedés, gyűlésösszehívás.) A politikai felvilágosítás munkáját azoknak az irányítóknak kellett volna végezniük, akik

javarészt csak számszerűen és papíron szerepeltek. Így aztán részlegesen, időnkinti fellendüléssel, de nem folyamatosan történt tömegeink politikai felvilágosítása. E hiányosság kiküszöbölése végett vált szükségessé, hogy az utcafelelősök és irányítók munkáját egyesítsük és tervszerűsítsük. A jövőben az irányítók és utcafelelősök egységesen utcafelelős elnevezés alatt dolgoznak.

Allami tervünk megvalósításának és telteljesítésének egyszerű feladata kötelességünknek teszi, hogy eddigi munkánkat, új feladataink rendkívül jelentőségéhez mérten, tartalmában, mélységében és minőségében erős iramban tovább fejldjék. Megnőttek feladataink, tehát felvilágosító és mozgósító munkánkat is ennek megfelelően erősíteniünk, fejleszteniünk, fokozniunk kell. Így tudunk csak megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyek dolgozó népünkre hárulnak demokratikus fejlődésünk mai, a marx-leninista tanításoktól világosan meghatározott szakaszában.

Központunk a napokban megadta szervezeteinknek a szükségesnek tartott utasításokat. Rámutatott arra, hogy helyi szervezeteink e fontos feladatot csak az utcafelelősök segítségével tudják majd kielégítően elvégezni. Eppen ezért városi, de különösképpen falusi szervezeteinknek a jövőben sokkal nagyobb gondot kell fordítaniuk a

társadalmi helyzet és politikai felvilágosítás szempontjából is megfelelő utcafelelősök beszerzésére és munkábaállítására. Szervezeteink vezetőségeinek tisztán kell látniuk, hogy a szervezeti munka bármely formája egyben, sőt elsősorban politikai ténykedést is jelent. Ha gyűlésre mozgósítunk s azon tagjaink hiánytalanul részt vesznek, ez még nem jelenti azt, hogy a gyűlés megtartásával és az anyag előadásával munkánkat jól is végeztük. Az előadott anyagról utcafelelősök utján tovább kell beszélünk a tömeg között. Meg kell világítani azokat a kérdéseket, amelyek nemcsak általánosságban, hanem a legapróbb részletekben is fontosak. Viták úján tisztáznunk kell az esetleg homályban maradt részleteket, a helyi tennivalókat a tennivalók megvalósításának legjobb helyi módszereit, lehetőségeit, eszközeit, stb.

Ez a politikai felvilágosítás feladata, ezt kell utcafelelősöknek végezniük. Népszerűsítőnk kell állami tervünket, meg kell ismertetniük mezőgazdasági célkitűzéseit, amelyeken keresztül dolgozó földműves népünk gondosabb, jobb életének az alapjait építi és amelyek megvalósítása nagyobb darabkenyeret biztosít számára. Helytelen volna azonban, ha állami tervünkről csak ilyen általános ismertetőt adnánk. Szükséges, hogy a lehető leg részletesebben megismerjük és megismertessük az állami terv helyi viszonyokra vonatkozó feladatait, előírásait, a megvalósítás helyi feltételeit és módszereit. Hiába beszélünk egy községben arról, hogy állami tervünk mezőgazdasági vonatkozásban 14 százalékkal fogja növelni a gabonaművek termelését, ha nem tudjuk azt, hogy ennek keretén belül az illető községnek milyen százalékarányban kell növelnie minden egyes gabonafajtából a termelést, a mult évihez képest és hogy ezen keresztül milyen előnyökben részesülnek a község dolgozói.

Nem elégedhetünk meg azzal, hogy jön a tavasz, tehát vetnünk kell. Ma a tavaszi vetési harcot is jelent. Harcolnunk kell egyfelől, hogy minél több földet és minél gondosabban elkészített vetőmaggal vessünk be, másfelől kiméltlenül le kell telepleznünk a falu dolgozóinak ellenségeit, azokat a nagygazdákat, akik gátolni akarják vetésünk sikerét, tehát a terv végrehajtását. Eppen ezért pontosan ismernünk kell, személy szerint, hogy a vetési csata folyamán a községben kinek kinek mennyit és mit kell vetnie. A vetési csata megnyerése jelentős mértékben járul hozzá állami tervünk megvalósításához, a dolgozók életszínvonalának emeléséhez. Szabotálása, gáncsolása tehát a dolgozók jövője elleni galád, ellenséges merénylet. Meg kell magyaráznunk falusi dolgozóinknak, hogy milyen hatalmas előnyt jelent számukra, ha a föld gépekkel való megmunkálása céljából összefognak, tömörülnek. Világossá kell tennünk előttük, hogy kormányunk milyen nagy segítséget nyújt számukra a gépállomások segítségével. A gépállomásokkal kötött szerződés egyrészt elősegíti a föld helyesebb megművelését, amivel földműveseink nagyobb termést tudnak elérni, másrészt földszabadítja a dolgozó szegény- és középföldműveseinket a zsirosgazdák éviizedes basáskodó és kizsákmányoló uralma alól. Megszűnik az a keserves állapot, hogy a kölcsönigára szoruló földműveseknek a legnagyobb munkaidőben heteket kelljen a zsirosgazda földjén dolgozniuk azért, mert szántás idején igénybevette néhány napra két ökröt lovát, vagy egy-két fontosabb mezőgazdasági szerszámját. A földművelésügyi minisztérium újabb intézkedése szerint a gépállomásoktól kapott gépek munkájának igazán alacsony bérét a termés betakarításakor és természeiben is fizethetik.

Utcafelelősöknek mindig szemelőtt
(Folytatás a 8-ik oldalon)

Dolgozók! Készüljétek május 1. méltó megünneplésére!

Állategészségügyi és állattenyésztési feladataink az egyéves terv keretében

Nemzetgazdaságunk egyik legfontosabb ága az állattenyésztés. Népköztársaságunk minden törekvése az általános életszínvonal emelése s ezért ennek a kérdésnek is megfelelő fontosságot tulajdonít és már az egyéves terv keretében fontos intézkedéseket tesz, hogy egyrészt állatállományunkat nemesítse, másrészt meglévő állatállományunk egészségvédelméről gondoskodjék.

Itt csak nagy vonalakban mutatunk rá azokra a teendőkre, amelyek az egyéves terv keretében megvalósításra várnak ezen a téren!

Udvarhelymegyét állategészségügyi körzetekre osztottuk be, és mindegyik körzet élére egy állategészségügyi előljárót állítottunk, akinek az a hivatása, hogy állandóan figyelemmel kísérje az állategészségügy helyzetét és azonnal jelentsen minden megbetegedést — különösen járványos megbetegedéseket. Megyénkben 62 ilyen megbízott működik.

Loállományunk legveszedelmesebb betegsége a háborús örökségű takonykór. A terv előírja a takonykórt felderítő diagnosztikai oltásokat. Ezt a nagy jelentőségű munkát állatorvosi karunk már el is végezte, 11.000 lónak a beoltásával.

Folyamatban van a loállomány egy másik veszedelmes betegségének, a tenyésztésméhenességnek (durina) a leküzdése is. Mai napig 897 vérpróbát vettünk és a további vérpróba vétel folyik.

Loállományunk nemesítése céljából 8 állami és 17 magán-ménnel fedezett állomásokat létesítettünk, nonius, fél angol és lipicai apaállatokkal akarjuk a fajnemesítést végezni, ecélből a kancák osztályozása, fajkonkni beosztása már meg is történt.

Szarvasmarha állományunk a faj tisztaság szempontjából a háborús évek alatt visszaesett. Megyénk simmenthali tenyészete már országos jelentőségű. Itt tehát csupán a tenyésztettségének fokozásáról és új állatok behozatala útján fajnemesítésről lehet szó. Kormányunk gondoskodása folytán 30 fajtisza svájci apaállatot importáltunk. Tervünk végrehajtása tehát lendülettel folyik.

A tervbe vett 12.000 lépfene védőoltásból mai napig 1500-at végeztünk el. Szarvasmarha állományunk egészségügyi helyzete jó.

A sertés tenyésztés terén vár ránk a legnehezebb feladat. Az egyéves terv folyamán sertés állományunkat 100 százalékkal kell növelnünk. Ezért tilos a kocák levágása. A megye természeti adottságainak megfelelően mangalica, yorki és báznai fajtákat fogunk tenyészteni. Állategészségügyi téren éppen sertés állományunk megvédése érdekében kell a legtöbb munkát kifejtelnünk, mert ez van a fertőzőbetegségeknek legjobban kitéve, tehát a legmesszebbmenő védelemre szorul, hogy tenyésztőinket az elhullás által okozott jelentős kártól megkímélhessük.

Az egyéves terv keretében 12.000 sertés orbánc elleni és 1000 sertés pestis elleni védőoltását irányozzuk elő, ha a megyénk területén jelentkeznek. A sertés egészségügy pillanatnyilag kielégítő.

Juhállományunk tenyésztése teljesen téves irányú. Tenyésztőink következetesen ragaszkodtak a kevésbé értékes racka faj tenyésztéséhez, mely sem gyapju, sem tejelés szempontjából nem versenyezhet a megyénk számára tenyésztésre kijelölt berke fajtával. Igy megyénk juhállománya 86 százaléka racka és csak 14 százalékban berke. Az egyéves terv keretében 16.000 berke bárányt és kóst kell beszerezniük Háromszék megyéből ennek a helyzetnek a megváltoztatására. Racka bárányt az idén meghagyani nem szabad. Juhállományunkat jelenleg a rüh veszélyezteti. Ez a betegség már 14 községben lépett fel járványszerűen. A baj leküzdésére az intézkedéseket már meg is tettük. Nagyobb mennyiségű kreolint osztottunk ki és juh fertőtlenítő beton-medencéket építünk, hogy a baj terjedését meggátoljuk.

Tenyésztőink lelkiismeretességétől és az utasítások pontos végrehajtásától függ, hogy ez a küzdelem eredményes legyen. E tárgyban mindenről részletesen intézkedő 1. számú rendeletünket tenyésztőink figyelmébe ajánljuk.

A RMP kezdeményezésére demokratikus államvezetőségünk az állattenyésztés terén olyan intézkedéseket tett, amelyek eredményeként tenyésztőink több jövedelemhez jutnak és megvalósíthatják életszínvonaluk fokozatos emelését. Megyénk természeti adottsága földműveseinket határozottan az állattenyésztés felé irányítja. Tegyük meg tehát mindent az egyéves tervünk megvalósítása és teljesítése érdekében. *Márgineanu Viktor dr.*

Jó feltételek között folynak a vetési munkálatok

Alig süttött ki a tavaszi nap és olvasztotta el a márciusi havat, azonnal munkába lendültek Udvarhelymegye dolgozó földművesei.

Egy pár nap leforgása alatt, megyénk dolgozó parasztsága 2.450 hektárnyi területet vetett be, különböző tavaszi gabonákkal és 10.000 hektárnyi területet szántott fel a tavaszi vetések céljára. Gyors ütemben folyik a munka, ezzel is bebizonyítják megyénk dolgozói, hogy hozzá akarunk járulni az egyéves terv végrehajtásához és teljesítéséhez.

Igen jó eredményeket értünk el, a gyümölcsfatakarítási munkálatok terén. Ellenőrzött adatok szerint 440.000 drb. fát takarítottak és meszelték meg megyénkben és 13.000 drb. fát permesztettek meg. Ezzel is a gyümölcsstermesztést akarjuk megjavítani és a többtermelést akarjuk biztosítani.

Az ellenőrzések során kitént, hogy a múlt év folyamán igen elszaporodott egerek, a védekezési munkálatok és a rájuk nézve kedvezőtlen időjárás következtében majdnem teljesen el-

pusztultak.

Megyénk területén is megindultak a szocialista versenyek a mezőgazdasági munkában. Ennek során szocialista versenyben áll a megyében hat járás, 84 község, 112 szektor és 722 gazdaság. *Kozseni András.*

ÉRTESETÉS

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy »Női fodrászatomat« Kossuth-u. 8. sz. alól, Lenin ut (volt Uj ut) 7 szám alá helyeztem át. Továbbra is a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok, jótállás mellett villany és gőz tartós ondulással és hajfestéssel.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását várva továbbra is

maradok kiváló tisztelettel:

Asztalosné szül. Málnási Anna

x KÖSZÖRŰS MUNKÁKAT vállalom továbbra is, mint eddig a Rózsa utca 1 szám alatt. Kérem a közönség szíves pártfogását. *Bartha Sándor*, köszörűs mester. 1-2

Az olaj- és cukorfejadagok kiosztása április—június hónapokra

A kereskedelmi igazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy április 5-én megkezdte az évnegyedre járó olaj- és április 10-én megkezdte a cukorfejadagok kiosztását.

Az olajfejadagot az áprilisi, 9-es »Diverse« és május havi, 1-es olajszelvényre, míg a cukrot az élelmiszerjegyek megfelelő szelvényeire adják ki az állami üzletek és szövetkezetek.

Az olajat, a 9-es »Diverse« szelvényre, április 20-ig, az 1-es jegyre május 20-ig, míg az évnegyedre szóló cukrot június 10-ig mindenki köteles kiváltani. A fentit határidő leteltével igazgatóságunk semmilyen indok mellett sem érvényesítheti a jegyeket.

Ugy az olajat, mint a cukrot az érdekeltek az egész évnegyedre felvételezhetik a megadott határidőkon belül.

A kereskedelmi és élelmészeti minisztérium rendelete értelmében a fejadagok az alábbiak:

Olaj: »A« jegyre havi 1 liter, »B« jegyre havi 0,75 liter, »C« jegyre havi 0,50 liter, »D1« és »D2« jegyre havi 0,40 liter.

Cukor: »A« jegyre havi 2 kg., »B« jegyre havi 1,25 kg., »B1« jegyre havi 1,50 kg., »D1« jegyre havi 0,50 kg., »D2« jegyre havi 1 kg.

A kereskedelmi igazgatóság felkéri az intézményeket, hivatalokat, vállalatokat, munkaadókat, hogy a miniszteri utasításnak megfelelően a felvételezett jegyeket minden késedelem nélkül a jogosultaknak adják ki, hogy ellátmányukat a rendes időben biztosíthassák maguk és családtagjaik számára.

Az igazgatóság ismételt felhívja a figyelmet, hogy a jegyek igénylésének és felvételezésének határideje 1949 április hó 10-én és a vállalatok gondoskodjanak ezen az időn belül, hogy alkalmazottaik a jegyeket megkapják.

Székelyudvarhely, 1949 április 5.

Bartalís Ferenc igazgató.

x ELADÓK: haz, föld, hazhely. Érdeklődni Rákóczi u. 2.

Vármegyei Kereskedelmi Igazgatóság Székelyudvarhely.

Közlemény

Hivatkozással a kereskedelmi és élelmészeti minisztérium 1949 április 2-iki 10.598 számú rendeletére közöljük, hogy a magánkereskedők, valamint azok az iparosok, akik terményüket közvetlenül a fogyasztóknak árúsítják, kötelesek 1/4 éventént úgy a vásárolt, mint az eladott áruk értékéről bejelentést tenni a vármegyei kereskedelmi igazgatósághoz.

A bejelentést 2 példányban kell elkészíteni és az a következőket tartalmazza:

- A cég megnevezése, a kereskedés tárgya, cégbejegyzési szám és a cég székhelye.
- A vásárolt áru értéke szakmák szerint.
- Az eladott áruk értéke szakmák szerint.

A bejelentést az évnegyedet követő hónap 5-e és 10-e között kell megtenni. A január—március évnegyedre f. hó 10-ig kell a bejelentést benyújtani.

Székelyudvarhely egyedüli I-ső osztályának nyilvánított

kárpitos műhelyében

csakis I-ső osztályu munka készül a legolcsóbb árban. Hivatalok, iskolák, egyesületek ezután is kedvezményben részesülnek

Elephánt Béla kárpitosnál

Székelyudvarhely, Kossuth utca 39 szám. — (Posta-udvar).

tani. Ugyancsak a fenti határideig kell bejelenteni az 1948 évben vásárolt és eladott áruk értékét is.

A bejelentés egyik példányát a bejelentésre kötelezett vissza fogja kapni, amit köteles megőrizni és az ellenőrző közegeknek felmutatni.

Székelyudvarhely, 1949 április hó 6. napján.

Bartalís Ferenc igazgató.

Tóth Albert dr. oszt.-vezető.

RPR

Judecătoria Populară Mixă Odorhei
Dos. No. 629—1949

Balázs Mária născ. Horváth din Odorhei, conform cererii înreg. la aceasă Judecătoria sub No. 629—1949, în baza legii No. 293—1944, care declararea morții prezumate a lui Balázs Francisc născ. la 17 Sept. 1910 în Budapesta (Ungaria) mobilizat pe front la 1 Aprilie 1944

Invităm pe cei cari au știri despre dispărut, să anunțe Parchetul Tribunalului Odorhei, care face cercetările respective.

Judecătoria, Balogh dr. (ss)

Grefier șef, Carol Sabău (ss)

Dos. No. 3327—1948

Carte de judecată civilă No. 50.

În cauza civilă intentată de reclamanta soția lui Sângăciu Dionisie din Odorhei, contra părții lui Nyitrai Alexandru cu domiciliul în loc necunoscut, pentru despăgubiri.

Judecata în numele legii

H o t ă r e ș t e

Respinge acțiunea reclamantei s. în Sângăciu Dionisie născ. Pál Elisabeta dom. în Odorhei str. Rákóczi No. 69 înreg sub. No. 17004—1948 contra părții lui Nyitrai Alexandru locotenent al armatei maghiare, dom. în loc necunoscut, ca nefondată.

Respinge cererea referitor la cheltuieli de judecată și onorar avocațial. Cu drept de apel.

Dați și pronunțați în ședința publică azi 24 Februarie 1949.

Judecător, Dr. Cristian Eugen.

Asesori populari: Hajdu Béla, Bardócz Iosif.

Grefier șef, Irma Balázs.

Dos. No. 605—949

C I T A T I E

Csiki Simon cu domiciliul necunoscut este citat pe ziua de 13 Aprilie 1949 orele 8 dim. în calitate de părți în procesul de divorț intentat de soția sa Orbán Maria din comuna Petreni.

În caz de neprezentare se va judeca în lipsă conf. legii.

Judecător șef, Balogh Iosif dr.

Grefieră șefă, Irma Balázs.

Dos. Nr. 719—1949

Soția lui Pálffy Ignăție din comuna Satul Mare jud. Odorhei, prin cererea înreg. la No. 719—1949, a cerut declararea morții prezumate a dispărutului Pálffy Ignăție din Satul Mare, care fiind concentrat, plecând pe front a căzut prizonier și a încetat din viață în orașul Ambulakba în URSS, la 20—25 Maiu 1945. Invităm pe cei cari au știri despre dispărut să anunțe Parchetul Trib. Odorhei, care face cercetările.

Judecătoria șef, Iosif Balogh dr.

Grefier șef, Irma Balázs.

Hogyan neveljünk? - Az ifjuság hangja

Magatartás és magaviselet című cikkünkhöz több hozzászólás érkezett. Most a diákok véleményét közöljük.)

A magaviselet osztályozása

Most a szocializmus építésének időszakájában közéletünk egyik alapvető kérdése a nevelés. A régi társadalom maradványai ellen folyó harcban egy új világnak és egy új embernek kell születnie. Ehhez hosszú és nehéz munkát kell elvégeznünk, a nevelés ember- és társadalom-átformáló munkáját. Szükségesnek látjuk, hogy a felvetett pedagógiai kérdésre, ifjú ségi szemszögből nézve a dolgokat, válaszoljunk.

Aggodalomra ad okot az, ha az ifjunak ösztönözni megmutatjuk magaviseleti jegyén keresztül a valódi értéket, lehetőséget nyújtva rá, hogy a nevelő és nevelt együttesen dolgozzon egy egészséges jellem kiépítésén? Az a feltevés, hogy ebből amagaviseleti elbírálási módból hátrány származhat-e és érzékenyen érintené a vegyes liceum növendékeit és a szülőket, nem állja meg a helyét. A kritika és az önkritika szellemében kimondott igazság nem fájhat, sőt segítségül szolgál.

A kezdeményezés forradalmisága sokak előtt furcsának tűnhetik, de társadalmunk dialektikus fejlődés törvénye ennek ellenkezőjét bizonyítja. Minden újítás előbbre viszi az életet. Ebből következik az, hogy a cél helyességét nem csak elismerni kell, hanem annak eléréséért küzdeni is kell.

Az az indítvány, mely a magaviseletnek a magatartástól való különválasztását és külön jegy általi értékelését javasolja, a tanuló egyéniségének és egységes jellemének különválasztását és ezen keresztül helytelen bírálatát eredményezné. A dialektikus materializmus első alapvető tétele értelmében a világmindenség egységes. Tehát lehet-e egy ember jellemét — ami kézzel foghatólag zárt egység — különválasztani és különböző szemzőgekből vizsgálni? Az ember minden

megnyilvánulása: tanulás, magaviselet, közösségi munka, együttesen építi fel az illető egyénnek a világgal szembe állásfoglalását. Így azt egy összefoglaló és a valóságot hiven vissza-tükröző jeggyel kell jutalmazni.

Az a javaslat, mely szerint először nevelnünk kell, hogy azután az ennek hatása alatt elért fejlődést, az eredményt, értékelhessük, ugyancsak helytelen lenne, hiszen így nevelői munkánkat és nem a tanuló önmagából is fakadó magatartását jutalmaznók.

A jegy valójában — mint a javaslat is mondja — nem varázseszköz, mert a tanuló munkája és tanulása magáért a tudásért és eredményekért van és nem a jegyért.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a vegyes liceumban alkalmazott magaviselet elbírálási módszer egészséges és eredményes. Az ilyen módon való elbírálás alapos feldolgozása, valamint a tanuló ifjúsággal való megvitatása után, még a 6 és 7 érdemjegyű, addig passzív elemek soraiban is fejlődés és egészséges érdeklődés mutatkozik.

Mivel a tapasztalatból látjuk, hogy a magaviselet elbírálásának ez a forradalmi lépése máris eredményeket hozott, kérjük, hogy a pedagógiai kör tegye újból vita tárgyává ezt a kérdést.

Az együttműködés és a kívánt eredmény elérése érdekében helyesnek tartanók, ha a pedagógiai kör ilyen tárgyú vitáin — mint a legérdekesebb fői — az ifjuság képviselői is jelen lennének, hogy együtt minél kiválóbb értelmiségeket képezzünk a Román Munkáspárt vezetése alatt épülő szocialista állam számára.

Gáll János, Bartha Zoltán, Iffiu Mihály
az elméleti liceum tanulói

A magaviselet elbírálása

A multban ilyen kérdésekhez mi, tanulók nem szólhattunk hozzá, most azonban, mivel a diákok véleményét a kérdék, feljogosítva érezzük magunkat, hogy közöljük az elképzelésünket, mert éppen a mi iskolánkban vetődött fel gyakrabban a kérdés a félévzárás alkalmával.

A mi iskolánkban a magaviselet elbírálása teljesen a multban kialakult szokások alapján történt, mert a félévzárás alkalmával tanári karunk csak a tanulók magaviseletét bírálta, nem vizsgálva meg annak indító okát, amely esetleg egész más megvilágításban tüntette volna fel az egész ügyet. Így ezért mi nagyon helyesnek találjuk az elméleti liceumban alkalmazott osztályozási módszert.

Mi a műszaki középiskolában az év kezdetén magunk erejéből építettük ki szervezeti életünket. Nem tudtuk megkérteni a tanári karral azt a kapcsolatot, amelyre szükség lett volna, így szervezeti életünk folyt a tanári kar nélkül, akik tudomásul vették, hogy a tanulók dolgoznak az iskolai munkán kívül is, de nem próbálták meg, hogy ebben a munkában segítségre legyenek.

A műszaki középiskolásokat mint a város közvéleményében. A tanári kar pedig ugyanazzal a nevelési módszerrel látott hozzá a rendcsináláshoz, mint az eredménytelen előbbi évek fo-

lyamán.

Ma — alig 5 hónappal azután, hogy a marxista szellemű ifjusági szervezet munkájában részt veszünk, bármilyen tömegmegmozdulásra tanulóink 90 százalékát tudjuk mozgósítani, akik úgy gyűléseken, mint a közmunkában öntudatosan és fegyelmezetten vesznek részt. Látszik, hogy átérték az ifjuság nagyráhivatottságát és ennek megfelelően igyekeznek viselkedni is. Ezzel egyidőben kezdett megszűnni a »lógás« is, úgy, hogy a város közvéleménye kezdett megváltozni.

Az iskola falain belül a rend nem is hasonlítható az elmúlt években megszokottá vált rendtelenséghez. A tanulók lelkesen dolgoznak az iskola rendbeszedésén, pedig közben egy pedagógus maradt a kettőből, tehát régi szemmel nézve a rendnek nem javulni, hanem hanyatlani kellett volna. Feltehetjük a kérdést, mindez minek köszönhető?

A válasz világos: azon marx-lenini tanok nevelő hatásának, amelyek az ifjusági szervezeten keresztül hatoltak a tömegbe és ott anyagi erőkké váltak.

Ezt a közösséget nem lehet a régi nevelői szempontok alapján elbírálni. Nálunk pedig ez történt.

Nem akarjuk tisztára mosni ma munkát, hanem szeretnénk rámutatni a hiányosságokra, amelyeket mi látunk, hogy ezáltal előmozdítsuk a tanári kar és tanulók közötti egészséges viszony

kialakulását. Sok hiba történt a mi részünkről is, mert még csak jártunk tanultunk a szervezeti életben. Szerveztünk a RKOSz keretében működött, melynek vezetői szintén diákok voltak, akik tudásuk szerint segítettek is szervezeti életünk kiépítésében, de hiányzott a tapasztalat, amelyet tanári karunkon keresztül kellett volna megkapnunk. De a nevelők részéről nem kaptunk támogatást, sőt nem egyszer össze is ütözték utunk, mert nem ritkán szélsőségekbe estünk.

Azonban talán éppen ennek a függetlenségnek az eredményeképpen ma, amikor Pártunk kezébe vette az ifjuság irányítását, olyan szervezettel rendelkezünk, amelynek minden tagja a szocializmus lelkes építője. Ezt pedig a tanári kar nélkül értük el.

A félévzárás alkalmával a magaviseleti osztályozásnál pedig csak az előbb említett szélsőségeket bírálták el, nem nézve meg azoknak mozgatórugóit. Az ilyen elbírálási mód arra készíti a tanuló ifjakat, hogy meghuzódó, tucat-emberek legyenek, akik régi szemmel nézve, »rendes mintá« gyerekek, akikkel nincsen semmi baj.

A másik oldala pedig az a kérdésnek, hogy ma, amikor osztályharcról beszélünk, lehet-e 10 es magaviseletű

az a tanuló, aki pontos, rendes, jó tanul, de a munkásosztály ügye iránt közömbös vagy éppen ellenséges. Ha nem akarunk opportunista lenni, akkor azt kell mondanunk, hogy nem lehet. Nem lehet, mert a proletár-erkölcs szerint elbírálna az ilyen kártekonny rossz magaviseletű.

Ma a nevelés célja nem lehet az, hogy az iskolából szürke tucat-emberek kerüljenek ki, akiket csak a maguk kicsinyes egyéni ügyei érdekelnek, tovább tenyésztve így a ma is főlős számmal lévő kispolgárságunkat. Ma öntudatos, harcoss nemzedékre van szükség s ennek kinevelésére nem alkalmas a magaviselet régi módszer szerinti elbírálása, mert ezzel lebunkozzák a kialakulóban lévő, önállóságra törekvő tanuló egyéniségét.

Az új elbírálás azonban csak akkor fog beválni, ha a nevelők benne élnek az ifjuság közösségi életében s így megismerik a tanulóknak ezen a téren kifejtett munkásságát és tanácsaikkal irányítják is azt.

*Fülöp András
Simó Béla,
Balázs András,
Geréb István*

a műszaki középiskola
tanulói.

Új nevelők, új nevelés

A nevelés kérdése fontos feladatként áll előttünk, a jövő tanítói előtt. Hozzá kell járulnunk ahhoz a munkához, amely megteremti a polgári gondolkodásmódtól távolálló, új ember típusát, a szocializmust építő ember típusát. Az új ember kialakításához új nevelésre van szükség. Ez az új nevelés napról-napra alakul, fejlődik és nekünk, jövődiákoknak és jelenlegi diákoknak kétszeresen is feladatunk az új nevelés megteremtésében való közreműködés. Ezért szeretnénk a Szabadság »Magatartás és magaviselet« c. cikkéhez hozzászólni.

Véleményünk szerint helyes az a javaslat, hogy a nevelők ne a szokásos módon osztályozzák a magaviseletet. Új embert akarunk, új magatartásra van szükség. A magatartás elbírálásánál azonban nem szigetelhetjük el egymástól az egyes jelenségeket. A megnyilvánulások nem függetlenek az azokat kiváltó okoktól, ezért nem lehet a magatartást sem különválasztani a magaviselettől, a kettő együtt jár.

A növendékek ma a hivatásos iskolai nevelés mellett igen erős önnevelést folytatnak. Ha a nevelő ezt az önnevelést támogatja, akkor nevelői munkája nagy segítséget kap. Ezért fontos, hogy a nevelő támogassa a növendék önálló munkáját. Ennek eredményeként az új magatartás már nem ismeretlen a növendékek közt. Van már olyan alap, amelyre támaszkodni lehet az osztályozásnál. Tehát a vegyes liceum helyesen tette, amikor a

magatartást és magaviseletet együtt osztályozta és új módszerrel bírálta el.

Az új magatartás általános kialakításához szükséges a tanár és a diák szorosabb kapcsolatának kiépítése. Ez nem lehetetlen, ha mind a két fél a proletárerkölcs alapján áll és a munkásosztály ügyét szolgálja. Ezt a véleményt a tapasztalatból szűrjük le, amennyiben iskolánkban már láttuk a kapcsolat kiépítésének az eredményét. A tanárok egy része és a haladó szellemű diákok napról-napra szorosabban építik a kapcsolatot, hogy mint munkatársak együtt, közös erővel a szocializmus építői lehessenek. Ez a viszony alakul ki, ha a tanár, mint barát, segítőtárs lép fel, aki a növendékekből a jövő emberét akarja kialakítani. De leperog a tanár szava a diákról, ha kéri belőle, hogy erőtlen, nem ösztönöz. Ha passzív volt eddig a diák, annak sok esetben a tanár az oka, mert ő maga sem volt elég lelkes a dolgozók ügyében.

A tanár tehát legyen a növendék legjobb barátja, aki megfelelő hangon figyelmezteti a diákot hibáira. Adjon módot arra, hogy az ifjuság tanulhasson a munkásosztálytól. Segítsen, hogy hibáit leküzdve, újult erővel fejlődjen és bátor harcossá váljon.

*Menyhárt Zsuzsanna, Dávid
Judit, Thamó Mária, Fülöp
Julia és Csáki Magda,*
a pedagógiai leányiskola
növendékei.

Demokratikus néphadseregünkbe bevonultak ifjaink

Április elseje mozgalmas napja volt az ifjuságnak: a katonai bevonulás napja. Már a kora reggeli órákban szekerekkel és gyalog jöttek az ifjak, felvirágozva az elmaradhatatlan »betyár butorral«, a katonaládával. A vasutállomás felé fordultak a bevonulókat. A zenekar indulóra mosolygós, napbarnított arcú ifjak ugráltak le a vonatról, vidáman indultak az elosztó helyre és énekszóval, bizakodva léptek be a kaszárnya kapuján.

A sorkatonaság szeretettel fogadta a

bevonuló ifjakat, barátságosan elbeszélgettek együtt. Nyoma sincs már a régi, durva, nemzeti megkülönböztetést kimutató bánásmódnak. Dolgozó ifjuságunk is tisztában van azzal, hogy a Román Népköztársaság hadserege ma már a nép hadserege. A dolgozó nép fiaiból nevelték a kiképző tiszteket és az altiszteket, akik szeretettel és türelmesen képezik ki a rájuk bízott ujoncokat és minden igyekeztük arra irányul, hogy becsületes, jól képzett katonákkal erősítsék a Román Népköztársaság hadseregeit.

köztársaság hadseregét.

Hadseregünkönél megoldották a nemzetiségi kérdést, egyenlő jogokat élvezett román, magyar vagy bármelyik nemzetiségű ifju. Eppen ebben rejlik néphadseregünk ereje, hogy szorosban egybe olvasszja, egybe kovácsolja az együttélő nemzetiségek ifjait, akik elválaszthatatlan szövetséget kötnek egymással a háborúra uszító imperiálisták ellen.

Dolgozó ifjuságunk megértette, hogy népünknek fel kell készülnie, a munkásosztály és élcsapata, a RMP által kivívott eredmények megvédésére.

Példa előttünk a dicsőséges Komzsolom szervezett által nevelt szovjet-ifjuság, amelyik a vörös hadsereg keretében világhírhíró győzelmeket és sikereket ért el a fasizmus elleni harcban. Ezek a győzelmek csak úgy voltak lehetségesek, hogy a vörös had-

sereg egységes volt, egyenlő jogokat élvezett abban mindenféle nemzetiség és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja irányította s annak lángelmeje vezetője, Sztálin generálisszimusa.

A Román Népköztársaság hadserege is, a Román Munkáspárt vezetése alatt, erős és félelmetes erővé fejlődik, amely megbecsülést és tiszteletet kelt a baráti szomszéd országokban, de ugyanakkor félelmet kelt a háborúra uszító imperiálista országokban.

Dolgozó ifjuságunk azzal a szilárd elhatározással lépett be a kaszárnya kapuin, hogy minden erejét és képes ségét a katonai tudás elsajátítására fogja fordítani, ugyanakkor fejleszteni fogja szakmai tudását, ideológiai felkészültségét, hogy megtanulja azt is, hogyan kell harcolni azért, hogy soha többé ne legyen háború.

Kustár Lajos

A lövétei bányászok március 22-ike óta májusra dolgoznak

A lövétei vasbánya munkásai a márciusra előirányzott termelési tervet 62 százalékkal múlták felül. Ezt a szám adatot csak az tudja igazán értékelni, aki látta a lövétei bányászok munkalendületét és öntudatos magatartását és ismeri azt az emberfeletti küzdelmet, amivel a bányászok a föld mélyében birkóznak az évezredek vasérc lerakódások fejtésében.

A tárnákban a munkások csapatokra oszolva, szocialista munkaver senyben, a munka lázában égve dolgoznak és döntik a normákat, amiket pedig éppen március elseje óta módosítottak, emeltek.

A márciusi munkaterv teljesítésében kitűnt Máthé József 19 számú csapata, amelyik 52 százalékkal szárnyalta túl az előirányzott normát, idős András Lajos 8. sz. csapata 47 százalékkal, Török Lajos 5. sz. csapata 36 százalékkal, Bence Mihály 12. sz. csapata 345 százalékkal, Lázár Mihály 14. sz. csapata 314 százalékkal és Pal Lajos alsó 24. sz. csapata 30 százalékkal teljesítette túl a termelési előirányzatot.

Bence Mihály, a 12. sz. csapat vezetője kérdéseinkre elmondja, hogy bizony megszorították a munkát, de tudják, hogy miért teszik. Tudják azt, hogy minél többet és jobban dolgoznak, annál eredményesebb lesz a termelés és annál hamarabb valósítják meg a tervet, ami mindnyájunkat közelebb visz a jobb élethez.

Bence Mihály 20 esztendeje dolgozik a bányában, azelőtt béres volt. — A multban azért dolgoztunk, — mondja — hogy legyen egy kis kenyér az asztalon, a hasznát pedig zsebre vágják az urak. Ma miénk a bánya, magunkért, az egész országért, az egész világ munkásaiért dolgozunk. A vezetőink a mi embereink, akik so rainkból kerültek ki, akik velünk éreznek és a mi érdekünkben dolgoznak. Sokat tudnék erről beszélni.

A vasérc napfényreszállítását a csillések végzik. Keitcs csoportokban dolgoznak. Itt különösen kiemelkedtek munkateljesítményükkel Egyed József és András Ferenc, akik 38 százalékkal teljesítették túl előirányzatukat, míg Mihály István G. és Kócosi András 26 százalékkal, András Ferenc és Marton Lajos pedig 25 százalékkal.

Megkérdezem Mihály Istvánt, miként dolgoznak. Fialat 19 éves munkás, aki éppen várja társával, hogy a második váltással munkába álljon. — Legfontosabb, hogy a csillét és az utvonlat jökarban tartjuk, mert ha ott hibák adódnak elő, akkor nem lehet eredményesen dolgozni.

Beszégetésünk során azt is megtudom tőle, hogy alig egy éve van a bányánál. Azeelőtt földműves volt. Azt is elárulja, hogy jobban szereti a bá-

nyászatot, mint a földművelést. Jelenleg szorgalmasan tanul és képezi magát, mert az a legnagyobb vágya, hogy gép mellé kerüljön és azzal dolgozzék. Siet is már, mert elérkezett a váltás ideje.

A bánya igazgatójától megtudjuk, hogy a bánya munkássága november 1-re vállalta az egyéves terv teljesítését. Hogy itt folyik a munka, valószínű, hogy még hamarabb is megtörténhetik ez, de hogy novemberre meg lesz, ez biztos.

Nehézségek is vannak azonban. Különösen az utak gyenge állapota akadályozza a termelés menetét. A bánya már mintegy 25 km.-nyi utat javított ki, de most várja kormányunk támogatását is, ami feltétlenül szükséges, hogy ez a nehézség is teljes egészében eltűnjék.

Alattunk nagy zajjal dolgozik az a Diesel motor, amit most állítottak üzembe és amelyik a sűrített levegőt nyomja a tárnákba, mi pedig azzal az érzéssel bucsuzunk, hogy egy olyan helyről távozunk, ahol a mult rendszer rohadó, rabló és kizsákmányoló rendszere után megindult a virágzó, lüktető, szocialista élet. *fl.*

Szocialista munkaverseny a szentkeresztbányai vasgyárban

A szentkeresztbányai vasgyár új munkásalakásainak asztalos munkáját az üzem asztalos műhelye erős iramban végzi. Az asztalos műhely munkásai versenyben állanak egymással és leg utóbb Csog József kohó segéd mester kihívására versenybe kezdtek a kohóval is. Habár még nem volt megállapítva az asztalos műhely normája, még is Torjai Ernő műhelyvezető meg kezdte a szocialista versenyben való dolgozást. Az előirányzat március 11-ére készült el s azt március 15-ére már teljesítették is. Így a fiatal, alig 21 éves műhelyvezető irányítása mellett szép eredményt érnek el az asztalos műhelyben.

A tanulók is versenyeznek egymással. Így a két legfiatalabb tanuló, Mag Vilmos és Mihály István is szocialista termelési versenyben állnak. A versenyt Mihály István nyerte meg. Mag Vilmos is elismeri, hogy a versenygyőztes Mihály István többet tud, mint ő, hiszen régebben is tanult. Nem bánkodik azon, hogy a versenyben nem sikerült győznie, mert tudja, hogy mind ketjük eredménye az egyéves gazdasági terv megvalósítását segítette elő. Azzal, hogy munkásalakásokra készítettek ajtót, ablakot, és irodai felszereléseket a munkásság életszínvonalának emeléséhez és mindnyájunk jólééhez és boldogságához járulnak hozzá.

Lendületes munka az UMGISz-nál

A székelyudvarhelyi UMGISz óriási fejlődést mutat Népköztársaságunk egyéves gazdasági tervének megvalósítása terén. Mig régebben csak fogasztási szervezetként működött, ma már tevékenyen kapcsolódik a termelő munkába. Nagy szorgalmat tesz azzal a szocializmus úján haladó iparosságának, mert olyan közös műhelyeket állít fel, ahol rengeteg munkásnak tud kenyeret biztosítani.

A volt bányász hatalmas, elhanyagolt épületét rendezkedték és az UMGISz itt helyezte el az asztalos üzemet, a seprűgyártókat és a keféző üzemet. Az új üzemek munkásai nagy lendülettel dolgoznak, mert tudják, hogy így biztosítják a közösség és a maguk jólétét.

Az új szabad üzemben korszerű, villanyhajtásos varrógépek zakatolnak és készülik a nagy mennyiségben megrendelt ruhákat. Eleinte még nehézségek merültek fel, mert a munkásoknak szokatlan volt a »szalag rendszer«, hogy egy munkás csak bizonyos fajta munkát végez el egy öltönyön és adja tovább a másinak, aki egy másik fajta munkával folytatja. Ma már a munkások maguk állapítják meg örömmel, hogy ilyen módszerrel sokkal többet tudnak termelni, kisebb energiával, mint eddig.

Nem hallgathatjuk el azonban az UMGISz üzemek hiányosságait sem, mert a szép eredmények mellett bizonyos zónák is mutatkoznak.

Nagy hiányosságok tapasztalhatók a pék üzemben. A Phleps féle sütő

dét még január 1-én vette át az UMGISz, de ez még most sem látszik az üzemen. Szabadon viszik a lisztet, hozzák a kenyeret, anélkül, hogy bármi elszámolás és ellenőrzés folyna a pékekkel. Éjjel nappal nyitva van a péküzem és senki sem felelős. A műliből rendszeresen hiányzik és a pékek kérdése csak azt felelik, hogy a pékányos hordják el. Véleményünk szerint megengedhetetlen, hogy a munkások filléreiből felépített UMGISz vagyonát a patkányok pusztítsák.

Az irodai munkában is nehézségek mutatkoznak. Az üzemekben fellépő hiányosságok kiküszöbölésében kapadás észlelhető. Az igazgató az osztályvezetőhöz utalja a megoldandó kérdéseket, az a könyvelőhöz s így a hiányosság kiküszöbölése késedelmes szenved. Hiányzik az üzem vezetésében a kollektív munka és itt a legnagyobb hiányosság az, hogy a papíron meglevő üzemi bizottság nem működik.

A keféző üzemben gyakran kúdenek anyagihiánnyal. Ez azt jelenti, hogy arra az időre, amíg a munkások az anyag hiánya miatt állni kénytelenek, nem keresnek és munkaeurjuk elpiarolódik.

Hisszük, hogy ezeket a hiányosságokat ki lehet és ki is kell küszöbölni, hogy ez, a megyénk életében is nagyra hivatott UMGISz betölthesse rendeltetését és minden erejével az egyéves gazdasági terv megvalósítását és teljesítését szolgálja.

Farkas Ferenc

Rohammunkán Szentkeresztbánya munkásai

Április 3-án, vasárnap Szentkeresztbánya munkásai három csoportra oszolva szerszámjavító, önkéntes rohammunkán voltak Lövéte, Erdőfüle és Bardóc községekben.

Lövéten ekéket, kapákat, boronákat javítottak, hegesztettek, szerszámokat elesítettek. Az elvégzett munka értéke több, mint 8000 lej.

A rohammunkában kitűntek Simon Lajos kovács, Molnár József, Buhász István és Mihály Áron.

Barócon és Erdőfülén ugyanilyen értékben javítottak szerszámokat. Itt munkateljesítményeikkel kitűntek Boldizsár Tibor kovács és kísézője, Péter Bálint, akik reggel 9 órától meg szakítás nélkül dolgoztak délután felőtig. A hegesztőkönél kitűnt Kemenez Vencel. A hegesztők olyan munkatempóban dolgoztak, hogy egész idő alatt jóformán le sem került a védő szemüveg az arcukról.

A három község lakossága nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadta a szerszámjavító csoportokat. Megállapították, hogy »ez aztán a munka, meg látszik, hogy a bányaiak dolgoznak«.

Az önkéntes szerszámjavító csoport

tok lelkiismeretes munkájukkal mindentől közelebb hozták a munkásokat a dolgozó parasztsághoz. Dolgozó földműveseink a tetteken keresztül bizonyosodtak meg arról, hogy a Pártunk a munkás paraszt szövetség megerősítéséről és fontosságáról tanú és hirdető, nem csak üres szó, hanem a gyakorlatban is megvalósuló terv. Szentkeresztbánya öntudatos munkásai feláldozták pihenőnapjukat, hogy segítséget nyújtsanak dolgozó földműveseinknek a tavaszi vetési csúcs sikeres megvalósításában.

Szentkeresztbánya munkásai, amelyek, hogy erejüket megfeszítve dolgoznak az egyéves gazdasági terv előtti megvalósításán segítő kezét a munkások dolgozó parasztságunknak, hogy a szocializmus lázas építő munkájában, a munkásosztály és annak élcsapata, a Román Munkáspárt vezetésével, ők is kivethessék a részüket. Ez a tavaszi vasárnapi rohammunka megpecsételője volt annak a mindenképp megszilárduló szövetségnek, ami a munkásosztály és a dolgozó parasztság között napról-napra erősödik. *fl.*

A MNSz százas bizottságának ülése

A MNSz központi intéző bizottsága a mult hét végén kétnapos ülést tartott Sepsiszentgyörgyön, elsősorban azért, hogy megtárgyalja a Román Munkáspárt nagyjelentőségű határozatát, amelyet a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítése és a mezőgazdaság szocialista átalakítása ügyében kiadott.

Az intéző bizottság alapos megbeszélés után általános helyesléssel határozta el, hogy a Román Munkáspárt határozatát teljes egészében magáévá teszi, az abban foglalt irányítást elfogadja és mozgósítja egész szervezetét népi demokráciánk vezető ereje, a Román Munkáspárt irányelveinek követésére. Elhatározta, hogy a magyar dolgozó parasztság tömegei még

jobban kifejlesztik kapcsolataikat a román dolgozó parasztság tömegével s a MNSz szervezetei minden erejüket hozzájárulnak a szegény és kizsákmányolt felvilágosításához a kizsákmányolás ellen folytatott harcban, s ezzel falvaink szocialista jövőjének megerősítéséhez a Szovjetunió nagyszerű példája nyomán.

Erről a határozatról a központi intéző bizottság értesítette is táviratban a Román Munkáspárt központi vezetőségét.

Az ülés folyamán ezenkívül határozott és egyhangú állásfoglalás történt az imperiálisták háborús uszításai ellen és a béke mindenáron való megvédése mellett.

FALVAINKBÓL - FALVAINKNAK

Etéd

A RMP kezdeményezésére, a Demokráta Nők Szövetségének bekapcsolásával Etéden hat hélig tartó szabásai tanfolyam működik, melyen közsegünk összes férfi és női szabói és varrónői nagy igyekezettel vesznek részt.

A közseg iparosainak működővel gárdija nemrég színdarabbal gyönyörködött, mint a környező községek dolgozóit. Az előadás jövedelmét sportegyesületünk felszerelésének kiegészítésére használjuk fel.

Közsegünk sem akar lemaradni a fal Népköztársaságunk építésében.

Nagy V. Sándor.

Bögöz

A bögözi kulturothron nagyszabású kultúrversenyt rendezett, amelyen résztvett hét szomszéd község is.

A versenyekben Bögöz kultúr csoportja került az első helyre, ami méltó jutalmazása annak a nagy és lelkes munkának, amivel a bögöziek készültek erre a versenyre.

Szakács István
MNSz levelező.

Bardóc

Három hónapi komoly munka után, véget ért a bardóci alfabetá tanfolyam. A tizenhárom hallgató közül nyolc igen szép eredménnyel vizsgázott. Ezek közül is szorgalmukkal és jó eredménnyel különösen kitűntek Kiss Dénesné és Hadnagy Anna. A tanulók írásai haladást tettek az írás és olvasás terén. Megértették, hogy csak a tudás fegyverével harcolhatnak és építhetik hazánkban a szocializmust.

Tókos M. József
MNSz levelező.

Felsőrákos

Népköztársaságunk életében fontosak a munkatervék. Felsőrákos dolgozóit a RMP kezdeményezésére a MNSz vezetőségével pontos munkatervet készítettek, amelyet úgy a szegényebb réteg, mint a közép gazdák a legnagyobb igyekezettel hajtanak végre.

Felsőrákos az 1948 évi krumplics szolgáltatásnak 110 százalékban tett eleget. Ebből 100 százalékot átadták a megyei központnak, a fennmaradt 10 százalékot elrettették vetőkrumplinak, ami most kiosztásra vár, természetesen, maximális áron. Ilyenformán nem engedik a zsiros gazdáknak a szegényebb néprétegek kizsákmányolását, hanem az uzsoraár kiküszöböléséért, a szegényebb emberek életszínvonalának felállításáért dolgoznak.

Az 1949 évi munkaterv alapján, az egyéves gazdasági tervünk teljesítéséért a trágyázást 100 százalékban hajtották végre. Itt is tervszerűen jártak el, amikor kimérték egymásnak a földjét a letaposástól (elutalástól).

Utca utcával, szomszéd szomszédal versenyez, ki megy ki hamarabb a mezőre, ki végzi el hamarabb a tavaszi munkálatokat, hogy majd segítségükre legyenek azoknak, akiknek minden befogó állatjuk.

A községet meglátogató aktivisták elszállásolásának megkönnyítésére, április 1-re egy vendégszobát rendeznek be 5 ágygal. A szoba berendezéséhez a következő tárgyakat adták össze: 14 drb párná, 18 drb lepedő, 8 drb gypjucserge, 20 drb törülköző. Ezekben az adakozásokban nem a tehetősebbek tűntek ki, hanem: Kádár János MNSz elnök, aki most tért vissza a hadifogságból, özv. Márkos Vilmosné, özv.

Biró Mózesné és még sokan mások.

Látjuk tehát, milyen nagy jelentőségű a tervszerű munka.

Kocs Albert
MNSz vm. adm. felelős.

Oroszhegy

A MNSz szervezete Oroszhegy községben megerősödött és megindult a szervezeti élet. Taglétszámunk megszorodott és beszerveztük az utca felelősöket, akik lelkesedéssel vállalják hivatalukat és fogadalmat tettek, hogy azért fognak dolgozni, hogy a tavaszi vetés minél gyorsabban menjen és hogy egy talpalatnyi föld se maradjon vetetlen.

De még Oroszhegyen sem halad mindenki velünk. Pl. Kovács Vilmos egyházi »megyebíró urunk« uszítja a népet a szervezet ellen. Ugy látszik, fáj neki, hogy a szegény emberek fia szerepelnek és fáj neki, hogy most a szegényembernek adatott meg a lehetőség, hogy tanulhasson és kivegye a részét a politikai életből is.

Fancsal Gáspár,
MNSz levelező.

Székelybethlenfalva

A székelybethlenfalvi szervezetek, a Román Munkáspárt vezetésével, a kulturothron keretében minden eszközt megpróbálnak, hogy a község művelődési színvonalát emeljék. A községi kultúrház az utóbbi időben olyan siralmas állapotba jutott, hogy különösen tánc céljaira teljesen alkalmatlanná vált. Szervezeteink tehát célul tűzték ki, hogy a színdarabok és műsoros estélyek tiszta jövedelméből a kultúrházat rendbehozzák.

Midőn ezeket a sorokat írjuk, a helyi szervezetek tagjai és a kultur csoportok, nagy lelkesedéssel dolgoznak a kultúrház rendbehozásán. Az új padlózat már készen van és folyamatban van az ajtók és ablakok kijavítása.

Mózes Irén,
MNSz levelező.

Székelydályá

A Román Népköztársaság 1949 évi általános gazdasági tervének megvalósításába Székelydályá dolgozóit is bekapcsolódnak.

A fasiszta háború szétverte és teljesen megsemmisítette a telefonhálózatot, amely Székelydályát a Bagyon keresztül vezető mezői ut mentén a homoródszentmártoni postahivatallal összekötötte, mintegy 6 km. hosszúságban.

Székelydályá dolgozóit, hogy véget vessenek a telefonhiány által okozott nehézségeknek, egyetértve Ége és Bagy községek dolgozóival, akiknek ezen telefonhálózat helyreállításában közös az érdekük, elhatározták, hogy ezt a hálózatot vissza fogják állítani.

Az erdészei hivatal által engedélyezett telefonpóznáknak való tölgylákat Székelydályá dolgozóit közmmunkával beszállították.

Vannak azonban, akik nem értik meg, hogy országunknak a fasiszta háború okozta sebeit csak öntudatos munkával tudjuk begyógyítani, amelyből mindnyájan kivesszük a részünket s így vonakodnak a közmmunkától, vagy azt nem a megkívánt időben hajtják végre.

Jó lesz meggondolni, hogy mindazok, akik a közmmunkából ki akarják vonni magukat, vagy annak bármilyen formában is a menetét akadályozzák, szabotálják az egyéves terv megvalósítását, szabotálják a szocializmus felépítését, ellenségei a dolgozóknak és Népköztársaságunknak.

Fülöp András,
MNSz levelező.

Énlaka

Habár messze, eldugott helyen élünk, az ujjáépi és terén közsegünk öntudatos dolgozóit Pártunk ösztönzésére komoly munkát végeznek. A vetési bizottság megtett minden előkészületet a vetési kampány sikere érdekében. Mi, kisgazdák, nagy előkészülettel várjuk az idő javulását, hogy megkezdhesük a vetési munkát, azonban nem elégedünk meg a vetési terv egyszerű teljesítésével, hanem tul is akarjuk szárnyalni azt, mint ahogy az öntudatos dolgozókhöz illik.

Demeter Dániel
MNSz levelező.

Szerkesztői üzenetek

Ifj. Fazakas János bányász, Lovéte Nagyon érdekelné, ha arról számolna be, milyen hatással voltak a bányában folytatott szocialista munkaversenyek a földműves ifjúság közötti munkaversenyekre? Tényleges eredményeket szeretnénk olvasni a munkájukról, a tanulás eredményéről. Várjuk levelét.

Ilyés Géza, Zetalaka. Szeretnénk tényleges adatokat kapni arra nézve, hogyan halad előre a zetalaki dolgozó nép a vetési kampány és az egyéves gazdasági terv megvalósítása terén. Egy ilyen érlelt általános kijelentés nem elégséges. Levelét várjuk.

Jakab Jánosné Székelykeresztúr. A művelődési megnyilvánulások mellett számoljon be idejében a város nevezetesebb eseményeiről, az üzemekben folyó munkaversenyekről. A jelmezbiárol szülő beszámolója is olyan későn érkezett, hogy időszűrést szenvedett.

Jakab Ferenc, Farcád. Amint azt már többször közöltük, lapunk nem foglalkozik versek közlésével. Irjon a vetési csatáról, tényleges adatokkal számoljon be, de prózában.

Gazsi Albert, Kápolnásfalva. A méhészek kérdésével is szívesen foglalkozunk, de szükséges, hogy az ne csak levél formájában történjék, hanem jól átgondolt cikkben.

Lukács János és társai IPEIL Székelyudvarhely. Lapunk csak megyei vonatkozású híreket közöl, ezért nem tudunk a beküldött cikkekkel foglalkozni.

Izsák Gergely, Kecskésfalva MNSz levelező keressen fel alkalomadtán a MNSz székházában, hogy cikket megbeszélhessük.

Mojsza Salamon, Vargyas MNSz levelező szintén keressen fel, mert cikket nem az osztiáryharc szellemében írta meg.

A MNSz városi szervezetének új vezetősége

A MNSz városi szervezetének intézőbizottsága március 30-án gyűlést tartott. Ezen a gyűlésen az intézőbizottság a kritika és önkritika szellemében felmérte azokat a hibákat és hiányosságokat, amelyek a városi szervezet életében az utóbbi időben mutatkoztak és úgy döntött, hogy a vezetőségben változásokat eszközöl.

Hosszas mérlegelés után az intéző bizottság az elnöki tisztségre Szakács József, a titkári teendőkre elvégzésére Buzogány Lajos testvéreinket választotta meg.

A MNSz mint tömegszervezet kell, hogy vegye a részét abból a munkából, amely a szocialista társadalom felépítését és mielőbbi megvalósítását célozza. Éppen ezért városi szervezetünknek is új lendülettel kell nekünk a feladatok megoldásának, hogy késztelenül meglátszódjék minden

Kovács Pál, Nagysolymos. Sajnos, most is csak a szerkesztői üzenetekben tudunk foglalkozni beszámolóival, mert az már elavult, régi eseményekről szól, a személyes vonatkozású kérdéssel pedig csak akkor foglalkozunk, ha az adatokat a MNSz igazolja.

Gergely Ferenc, Úlke MNSz levelező cikket egészítse ki tényleges adatokkal, hogy komolyan tudjunk foglalkozni vele.

Nagy Sámuel, Olasztelek. A tanfolyam tapasztalatai, ha időállóak, mindig tanulságosak lehetnek más községek számára is.

Kereskedelmi és Magánalkalmazottak Szakszervezetének Élelmezési Csoportja

Az »ARDEALUL« állami kereskedelmi vállalat székelyudvarhelyi fiókja f. hó 9-én, szombaton este 5 órai kezdettel táncossal egybekötött

KULTURELÓADÁST

rendez a moziteremben.

Műsor:

Bakodi József: Ocskó Teréz színmű, előadja a marosvásárhelyi »Ardealul« kulturgárdája.

Magyar népdalokat énekel Bagyula József.

Majakovszkij: »150 milliók«, előadja a marosvásárhelyi ifjúságok szavalókórusa.

Műsor után tánc a Szabó Károly-étteremben reggelig.

Étel, ital beszerzési áron! Házi rendezés, kiszolgálás »Ardealul« szemeilyzettel.

x MÉHÉSZEK FIGYELMÉBE! Méhkeptárak szakszerű készítését, kertleceek végását jutányosan vállalja Márton Géza asztalos. Arany János u. 3. szám. 1-2

x ELVESZETT egy fél szürke bórkeztű a megyeházától a kórházig, megtalálóját jutalom ellenében adja be a kórházhoz, vagy a szerkesztőségbe.

Judecãoria Popularã Mixã Odocheiu Dos. Nr. 497-1949

CITATIE

Orbán Matilda cu domiciliul necunoscut din Ungaria, este citatã pe ziua de 14 Aprilie 1949 orele 8 dim. în procesul de divorț intentat de soțul său Gai Ludovic din Cãpãlnița, înaintea acestei Judecãtorii.

Judecãtor șef, Balogh Iosif dr. Grefier șef, C. Sabãu.

munkájában, hogy mint a magyar dolgozókat felölelő tömegszervezet, a fejlődés útjára lépett. Osztályharcos szellemben kell folytatnunk munkánkat azért, hogy a még fennálló kapitalista és kizsákmányoló elemeket sorainkból kizárjuk és végképp felszámoljuk.

Hogy a vezetőség munkája osztályharcos szellemben a Párt által mutatott vonalon teljes és tökéletes legyen, szükséges, hogy a tagok megadják a vezetőségnek a kellő támogatást. Meg kell, hogy ismerjék osztiáryhelyzetüket, elszánt harcot kell folytatniuk a kizsákmányolás ellen, illetve a kizsákmányolók ellen.

Városi szervezetünk csak így tud új lendülettel haladni a szocializmus megvalósítása felé, amely minden dolgozó számára egy jobb életet jelent.

Buzogány Lajos.

Ismerjük meg a szocializmus hazáját

Mezőgazdasági gép- és traktorállomás a Szovjetunióban

A Dnyeper partján, Uljanovka vasúti megálló közelében, 20 évvel ezelőtt egy ujonnan épült ház homlokzatán feliratot olvashattunk: Mezőgazdasági gép- és traktorállomás.

Ez volt a környéken megszervezett első mezőgazdasági gép és traktorállomás. A vasúti megállóhely mellett levő beépítetlen telken azonban rövid idő alatt, központi fűtéssel, vízvezetékekkel, csatornázással stb. ellátott ház épült a munkások és tisztviselők részére, továbbá 20 gép befogadására alkalmas garázst, gépműhelyt, villanytelepet, a gépek lerakározására pedig több szertűt építettek.

1929 őszén itt már 40, a szovjet ipar gyártotta, teljesen új traktor működött. A környező ukrán falvak ifjúsága eljött az állomásra megtanulni a traktor- és gépcsovi vezetést és a vasfeldolgozó gépek kezelését.

Abban az időben, amikor az állomás megkezdte tevékenységét, a környéki falvak parasztságának élete nagy változásokon ment át. A paraszok lassanként közös mezőgazdasági szövetkezetekbe tömörültek és eltűntették a mesgyét, amely tagokra osztotta a szántóföldeket. A dolgozó parasztság a Lenin és Sztálin által kijelölt útra tért, hogy végleg megszabaduljon évszázados nyomorúságától és a szegénységtől.

Közvetlenül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után, Dnyepetrovszk környékén létesített falusi termelő szövetkezetek és állami gazdaságok (szovhozok) példája meggyőzte a parasztságot a szocialista mezőgazdasági rendszer rendkívüli előnyeiről.

1930 nyarán a szomszédos falvakban néhány kolhoz létesült, közöttük a »12 év az Októberi Forradalom óta«, a »Lenin«, »Bügyonaj« és más kolhozok. Három év sem telt el és az összes egyéni gazdaságok kolhozokba tömörültek. Az uljanovkai mezőgazdasági gép- és traktorállomásnak jutott feladat, hogy a körzetben fekvő 18 kolhozot a szükséges gépekkel és traktorokkal kiszolgálja.

A kolhozok parasztjai hamar felismerték, hogy a gépállomás milyen nagy hasznot és előnyt biztosít számukra. A »12 év az Októberi Forradalom óta« nevű kolhoz például, amely kezdetben, mindössze csak 520 hektár területen szántott, 1937-ben a traktor- és gépállomás traktorai segítségével 1100 hektár területet szántott fel és művelt meg, míg 1940-ben a felszántott terület már elérte az 1500 hektárt. Lassanként a traktorállomás gépei végezték el a szántást, vetést, aratást és általában minden nehezebb mezői munkát.

A fejlettebb mezőgazdasági technika alkalmazása hirtelen emelte a terméshozamot is. Így például, ugyanazon »12 év az Októberi Forradalom óta« kolhoz 1935 és 1940 között 15-18 mázsa gabonát takarított be minden hektár földről, vagyis két és félszer többet, mint az egyéni mezőgazdálkodás idején. Ugyanezen időszakban, a kolhozok jövedelme a négyszeresével emelkedett. Egy középszerű család a kolhozban a pénzbeli javadalmazáson kívül, a kolhozban elvégzett munkáért évente 10-15 tonna gabonát és rengeteg más mezőgazdasági terméket kap.

A mezőgazdasági munka nagyfokú (80-90 százalékos) gépesítése a kolhozokban nagyszámú munkást szabadított fel, amelyeket a kollektív gazdaságok házaik és középületeinek építési munkálatainál és a mellék- iparok megszervezésénél, kertészetekben, erdősírtési munkálatoknál stb.

használtak fel. Az elmaradt falu lassanként városi külsőt öltött, kényelmes lakásokkal és számos középülettel. A kolhoz rövid idő alatt saját téglagyárat, asztalos műhelyt, ételagyárat, villanytelepet, rádiósugárzó központot létesített magának és az egész kolhozot csatornázták és folyóvízzel látták el.

A szovjet állam a háború befejezése után mindent megtett a gépállomás helyreállítására és rendbehozására. Ennek tulajdonítható, hogy a mezőgazdasági gép- és traktorállomás traktorai 1947-ben már ugyanolyan kiterjedésű területet szántottak fel, mint a háború kitörése előtt. A traktor- és gépállomás által kiszolgált kolhozok 1948-ban sokkal bőségebb termést takarítottak be, mint a háborút megelőző években. Számos olyan kolhozot találunk, amely hektáronként 20-22 mázsa gabonatermést ért el.

Nézzük meg, hogyan szervezte meg munkáját ez a mezőgazdasági gép- és traktorállomás?

A gépállomás és a környéki kolhozok közötti kapcsolatokat külön szerződés szabályozza, amelyek nemcsak a traktorok munkájának mennyiségét, hanem a termésszintjét is meghatározzák. Ennél fogva a gépállomás konkrét formában felel a kolhozok szántóföldjein végzett munkájáért végleges eredményéért és ezért saját érdeke is megköveteli, hogy minél jobban megművelje a földet és hogy idővesztés nélkül, tehát idejében felszántsa és bevesse a földet és

betakarítsa a termést. A gépállomás mezőgazdasági korlátlan támogatásban részesíti a kolhozokat, hogy munkájukban a legelőkétesebb agrotechnikai módszereket alkalmazhassák.

Rendszerint minden kolhozban a traktorállomás egy egy brigádja működik, amely 3-4 traktorral, ekékkel, boronákkal, vetőgépekkel stb. rendelkezik. Ezeket a gépeket a legnagyobb gyakorlattal rendelkező traktorvezetők kezelik, akiket napközben cserélnek.

A gépállomás által végzett összes munkálatokat a kolhoz csak hivatalos irásokkal veszi át. Amennyiben a munka gyengébben sikerülne, azt feltétlenül újból el kell végezni anélkül, hogy ezért a kolhoz valami többletdíjat fizetne. A mezőgazdasági gép- és traktorállomás az állam által megállapított díjszabás alapján az elvégzett munkáért csekély javadalmazást kap a kolhoztól.

A mezőgazdasági gép és traktorállomás a falu mezőgazdasági központjává vált, megkönnyítette a mezőgazdaság új, szocialista alapokon való szervezését, magas színvonalra emelte a földművelés módszereit és ezzel a szántóföldeket a mezőgazdasági termékek bő forrásává változtatta.

Az uljanovkai gépállomás által kiszolgált 18 kollektív gazdaság dolgozóinak gondtalan, boldog életet élnek és hiánytalanul élvezik a kollektív munka, valamint az új élet gyümölcseit, azét az életét, amelyet a szovjethatalom és a kolhozrendszer honosított meg a faluban.

Korunk könyvei

B. L. Márkus:

Miért nem lehet a Szovjetunióban munkanélküliség?

A dolgozó tömegek által sokat vitatott kérdést helyez éles megvilágításba az Országos Szakszervezeti Tanács Könyvkiadójának legutóbbi magyar nyelvű kiadványa.

A szerző részletesen rámutat a probléma minden oldalára és okfejtését gazdag statisztikai adatokkal támasztja alá. Bemutatja a munkanélküliség helyzetét a forradalomelőtti, cári Oroszországban, valamint a munkanélküliség megszüntetését a Szovjetunióban, amely az első sztálini ötéves terv időszakában következett be. Az olvasó megismeri, hogyan biztosítja munkáerővel a szovjet állam a fejlődő népgazdaságot a munkanélküliség kiküszöbölése után, azáltal, hogy szervezetteren veszik fel a falusi munkáerőt, tervszerűen készítik elő a szakképzett kádereket és fokozottan kapcsolják be a nőket a szovjet gazdaságba a termelésbe.

Befejezésül a szerző elvezet minket a háborús évekbe és a háborúutáni időszakba, megmagyarázván azokat a gazdasági alaptörvényeket, amelyek a Szovjetunióban a munkáerő ujratermelését és elosztását meghatározzák.

B. L. Márkus értékes tanulmányából az a következtetés vonható le, hogy míg a kapitalista társadalomban a munkanélküliség rákfenéje megoldhatatlan, állandó, krónikus és egyre súlyosbodó probléma, addig a szocialista szovjet-állam nemcsak, hogy egyszer s mindenkorra megszüntette a munkanélküliséget, hanem a mindjobban fejlődő népgazdaság egyre növekvő munkáerőszükségletét kell, hogy kielégítse.

A sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház vendégjátéka Székelyudvarhelyen

A sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház három napos vendég szereplése alatt bemutatta a város dolgozóinak Kanin Garson amerikai író Ocskavas nagyban című szatiráját, Katajev Valentin szovjet-író Bolondos vasárnap című bohózatát és a Büvös festék című szovjet-mesejátékot.

Az Ocskavas nagyban az amerikai életet mutatja be a második világháború utáni időben. Brook Harry, a könyörtelen kizsákmányoló, a háborúban meggazdagodott ocskavas ke-

reskedő egy szenátort is megveszteget, hogy üzletének kedvező törvényeket hozzanak, Devery ügyvéd személyében a lezülött értelmiségi is szolgálatba áll. Veral Paul újságíró képviseli a haladó gondolkozást a darabban és rajta keresztül még Billie, a Brook Harry szeretője is felismeri, hogy munkás apja világa képviseli az igazságot s ehhez kell visszatérnie a milliómos fényűző és megalázó környezetéből. A darab nagyszerűen mutatta be az amerikai tőkés imperiálizmust,

de az ezzel szemben álló szocialista igazságot, az elnyomottak, a munkás-ság millióinak álláspontját csak az újságíró képviselte és gyakran elég megalázott helyzetben.

Szép kiállításban és jó előadásban mutatta be a színház a darabot. Deéry Jenő, Szirmai Gabriella, Máthé István, Király József és Fekete Gyula különösen jól alakították szerepüket, de a kisebb szereplők is hozzájárultak a sikerhez.

A Bolondos vasárnap című bohózat komoly tartalma a szovjet-ember minden akadályt legyőző kitartásának és annak bemutatása, hogy a szovjet-élmunkások ugyanolyan hírességek, mint más országokban a filmsztárok, a darab végig mulattató humorát a 30-as évek szovjet társadalmáról festett szatira szolgáltatja.

Zaicev, a darab főszereplője, egy gyermekotthon gondnoka hivatása teljesítésében, hogy egy festék-kiutalást szerezzen az otthon részére, egy időben keresi fel a kiutalást végző tisztviselőt és közben a legváltozatosabb bonyodalmakat okozza és azoknak lesz szenvedő szereplője.

A szereplők és a díszletezés ennél a darabnál is jó volt. A másik darab ismertetésében említett szereplőkön kívül Bokor Iona, Bíró Levente, Berék György és több mellékszereplő egészítette ki a jól összedolgozott együttest. Bíró Levente, városunk szülötte, szépen fejlődött és egyik ígérete a feltörő színészhetségeknél, habár helyenként még merev és darabos.

Az udvarhelyi közönséggel kapcsolatban az az érzésünk, hogy még nem tudja kellőképpen megbecsülni a komoly művészi értéket és a haladó szellemet képviselő prózai darabokat, inkább még a zenés darabok érdeklik, amelyeknek ritkán van komoly mondanivalójuk s így sokkal könnyebbek. A sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház egyszerű előadásaival azonban remélhetőleg megtörte a közönség közönyét és következő vendégjátékuk alkalmával azok is megjelennek a színházban, akik most hiányoztak.

f.

SPORT

Kézilabda

Autó Sport II—KTK 6:4

Vasárnap a kerületi bajnoki mérkőzés keretében, habár az első félidőben a KTK 3:1-re vezetett, az Autó Sport II, aratott győzelmet.

Autó Sport—Record (nők) 7:0 (3:0)

A népköztársasági kupa első mérkőzésén a helyi női kézilabda csapatot látzott az edzés hiánya, egyéni játékok folyt, nem volt összjáték.

Autó Sport I—Record 10:2 (6:0)

Barátságos mérkőzésen az Autó Sport I fölényes győzelmet aratott a medgyesi Record felett. A Rekord nagy lendülettel játszott.

Teke

Brassóban az országos rekord-döntő tekemérkőzésen Péter János UMTE játékos a IV-ik díjat hozta el, 200 dobásos telijátékban 1047 teket ütött.

Április 10-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a segesvári kerület tekebajnoksága, a CFR és az udvarhely-megyei tekebajnokság, az UMTE játékosai a megyei szaktanács pályáján, Rákóczy ut 34 szám alatt, az országos kupaverseny I. fordulóját. A győztes csapat április 25-én Marosvásárhelyen a II. országos döntőben fog játszani.

Képek az értelmiségi kongresszusról

Bukarestben március 29, 30 és 31-én a RNK haladó értelmiségi kongresszusra gyűltek össze, hogy kifejezésre juttassák szilárd akaratukat: csatlakozni a béketáborhoz és tevékenyen részt venni abban a harcban, amely az egész világon folyik a békeért és a kulturáért a háborúra uszító imperiálista tábor ellen.

Az Athenaeum dísztermét zsúfolásig megtöltötték az ország minden részéből érkezett kiküldöttek, meghívottak és a külföldi vendégek. Lassan benépesül a vezetőségi páholy. Nagy taps fogadja C. I. Parhon professzort, a RNK prezidiumának elnökét és Groza Péter miniszterelnököt, szünni nem akaró tapsorkán viharzik fel, amikor megjelennek a RMP vezetők: Gheorghiu Dej, Pauker Anna, majd Luca László, Teohari Georgescu, I. Chisinevschi és Mogyorósi Sándor. Ez a jelenet felejthetetlen s a lelkes ünneplés látható benyomást gyakorolt a külföldi vendégre is. Sadoveanu Mihály író ünnepi megnyitóját követően megkezdődtek az üdvözlések.

2

Aimé Césaire néger író francia nyelvű beszéde több volt, mint egy szerült üdvözlés, hatalmas programbeszéd volt. A lelkesedés hamisítatlan erejével mutatott rá arra a harcra, melyet a haladó értelmiség az egész világon folytat a tartós békeért, a kulturáért az imperiálisták ellen, akik egy felbomlásnak induló gazdasági rendszert, egy hanyatló civilizációt akarnak menteni, hogy háborút indítsanak — hacsak rajtuk volna — egy eszme ellen, a munka ellen, az emberiség reménységei ellen. Ez a 30 éves szemüveges fiatalember, akinek szellem és tudás sugárzik az arcáról, élő cáfolata a hitleri dőre fajelméletnek.

Darvas József író magyar kiküldött jól felépített beszédében — amelyre a tolmácsot be sem várva, gyakran hangzott fel a taps — rámutatott arra, hogy a béke és haladás ügyét komoly erőik fenyegetik.

— Az imperiálisták azt állítják, hogy a Szovjetunióknak támadó szándékai vannak. Olyan ez, mint amikor a tolvaj csendőrért kiált. Ebben a harcban senki sem lehet közömbös, vagy így, vagy úgy állást kell foglalni. Ez különösen nekünk kötelességünk, akiket a Szovjetunió szabaddá tett fel és akik építjük a szocializmust független hazánkban. A munkásosztály vezetésével visszük a harcot a békeért, a szocializmusért. Ezért számonkérjük a Mindszenty féle reakciót, amely a béke helyett a háborút akarta. A román és magyar nép, uralkodó osztályaiak bűnéből, ellenségként éltek egymás mellett, az imperiálisták célja ma is az, hogy az orosz meg, hogy uralkodják elve alapján őket verjen a két nép közé. Mi azonban nem engedjük feléledni a sovinizmust, maradványait is kiirtjuk és nem engedjük őket verni megunk közé. Közös eszményeket védünk, közösen építjük szocialista rendszerünket, barátunk a nagy Szovjetunió vezetésével. A béke tábor a hatalmasabb, a béke és a haladás győzni fognak.

Az üdvözlések közül messze kiemelkedett Alexej Szurkov költő, a szovjet delegáció vezetőjének valóban költői szárnyalású beszéde.

Szellemes hasonlata, amellyel az amerikai életformát, a népek megalkotta hitleri új renddel hasonlította össze, nagy tetszést keltett.

— Maxim Gorkij a felszólalással fordult a világ értelmiségeihez — idézte Szurkov — »Ki mellett álltok ti, a kultura mesterei?»

— Ma pedig a világ kulturájának legjobb, legbecsületesebb, legtehetsé-

gesebb mesterei félreérthetetlenül és határozottan felelnek rá:

A béke mellett állunk a háború ellen. A kultura mellett a vadállatiasság ellen, a világosság mellett, a sötétség ellen, az élet mellett a halál ellen. És a világosság legyőzi a sötétséget és az élet legyőzi a halált. Majd ezzel a hatásos felhívással fejezi be fergeteges tüsszel kísért beszédét:

*Míg épek a városok s az ágyuk torka
Tul nem tüdött hangotok.
Jó emberek! Álljatok csatasorba,
Leplezzétek le a hóhérokat.*

3

A RMP titkárának, I. Chisinevschinek az egész kongresszus munkáját tömören átfogó és iránymutató harcos beszédét az egész terem közönsége pillanatig sem lankadó érdeklődéssel és figyelemmel kísérte végig.

— Egy haladó értelmiséginek politikusi embernek is kell lennie, azaz részt kell vennie a társadalmi életben, élénken kell érdeklődni országának sorsa iránt és arra kell törekednie, hogy tevékenyen vegyen részt országának vezetésében.

— Az osztályharc természetesen legkiélestedik ideológiai téren is. Minden tisztességes, népéhez hű tudós, író, művésznek és haladó értelmiséginek az a feladata, hogy határozottan állást foglaljon a hanyatló polgári ideológia kulturánkban való megnyilvánulásával szemben, hogy számolja fel ennek az ideológiának a maradványait saját gondolkodásában és tevékenységében és minden képességét, alkotó erejét állítsa a népi szolgálataiba, a béke és a kultura szolgálataiba.

Mindenki olvassa el Chisinevschi elvtárs előadását, akinek szívügye a béke és a kultura, minden sora, minden mondata a tudás és mozgósító erő mintaképe.

4

A RNK értelmiségeinek kongresszusa határozatot hozott, amely felhívja országunk becsületes értelmiségeit, hogy az egész dolgozó nép oldalán, a RMP vezetésével egyesítsék erejüket a RNK megerősítéséért, a szocializmus felépítéséért, a népek közötti békeért, a kulturáért és a haladásért vívott harcban.

A kongresszus üzenetet küldött a béke világkongresszus párizsi szervezőbizottságához, amelyben a kiküldöttek s velük együtt a RNK összes dolgozó megbélyegzik a háborúra uszító angol amerikai imperiálistákat és biztosítják a békevilágkongresszust, hogy minden energiájukat és alkotó erejüket a béke, a kultura és a haladás nagy ügye győzelméért folyó harcra szentelik.

A kongresszus táviratot küldött a dolgozó emberiség nagy vezetőjének, Sztálin generálisznak, majd L. Ráutu záróbeszéde következett.

5

Leonte Ráutu egyetemi tanár záróbeszéde kiemelkedő eseménye volt a kongresszusnak, a szellemességnek, a mozgósító erőnek igazi példaképe. Az egész terem hallgatósága valóságos ünnepléssel fogadta a szónokot.

— Kik azok, akik a mi kulturánkat bírálják merészeleg? Mit állíthatnak a mi kulturánkkal szemben? Az imperiálista kultura utolsó »eredménye« a bézik english (az alap-angol)... Az imperiálista kultura képviselői úgy vélik, hogy a jelenkor nyelve túlságosan gazdag a fogalmakban. Ezért találták fel az »alapangolt«, amely a jelenkori ember szótárát 800 szóra szűkíti le. A különböző irodalmi alkotásokat erre lerövidített nyelvre fordítják le. Képzeld el Wittmant és Shelleyt, Tolsztojt és Shakespeart erre a bézik-

englishre lefordítva.

— Az imperiálista propaganda nagy aduja az atomfegyver, a polgári lakosság tömeges megsemmisítésének fegyvere. De az imperiálisták itt is durva számítási hibát követnek el. Az emberiség tudja, hogy az atom-»tűke« immár blöff és semmi más.

— Annak idején, amikor a hitleristák azzal kérkedtek, hogy tűzértségük az egész emberiséget Hitler előtt térdre kényszeríti és eldönti a háboru

sorsát, Sztálin elvtárs a következő csodálatos szavakat mondotta:

— Csak gyermeki észjárásba visszacsúszott emberek képzelhetik el, hogy a tűzértség törvényei erősebbek a történelem törvényeinél.

— Mi is csak azt mondhatjuk, hogy csak azok az emberek, akik javíthatatlanul a gyermeki észjárásához tértek vissza, hihetik, hogy az atombombázás törvényei erősebbek a történelem kéréthetetlen törvényeinél. Annál is inkább, mivel az atomenergia törvényei nekünk is dolgoznak, míg a történelem törvényei kizárólagosan nekünk dolgoznak!

A régi beteg betegsegélyző helyén egészséges új orvosi intézmény létesült Székelyudvarhelyen

Az egyéves gazdasági terv keretében Népröztársaságunk nem csak a gazdasági színvonalat kívánja emelni, hanem a művelődési és egészségügyi helyzetet is meg akarja javítani. Ennek a népről való gondoskodásnak szép példája a Székelyudvarhelyen most megnyitott orvosi rendelő-intézet (poliklinika).

A megnyitó ünnepségen Farkas Sándor dr., az intézet vezetője vázolta, hogy a szocialista építőmunka során a Román Munkárpárt vezetésével új élet indul a régi korrupt társadalombiztosító helyén. Ez a közegészségügyi minisztérium intézkedésével létrehozott intézet hivatott felvenni a küzdelmet a nép két nagy ellenségével: a bacillusokkal és a tudatlansággal. Egyben tehermentesíteni kívánja a kórházat is, azzal, hogy a fennjártó betegek részére állami megállapított árban orvosi segélyt biztosít, illetve a fizetéses alkalmazottak részére ingyenes orvosi gyógykezelést.

Szilasi András dr. megyei t. főorvos megnyitóbeszédében rámutatott arra, hogy — akár gazdasági és kulturális téren — egészségügyi téren is lehetetlen lett volna a fejlődés a Szovjetunió segítségével nélkül. Egyelőre szűk keretek között indul meg az orvosi rendelőintézet működése, mert még hiányos mutatkoznak a szükséges műszerekben. Ezt a hiányosságot az orvosok egyelőre a saját műszerükkel

pótolják. A belgyógyászatban Bakt Elek dr. rendel, a gyermekgyógyászatban Dienes Hugó dr., a bőrgyógyászatban Katona Gabor dr., a sebészetben R. Leövey Klára dr., a fogászatban pedig Weiss Ottó dr. és Péter Irma. Terv szerint az intézet közelebről még a szemészeti, vagy orr-, fül-, gégészeti állással bővíti ki.

Az orvosi rendelő-intézet naponta 8—12 óra között áll a fentjártó betegek rendelkezésére, kivéve a bőrgyógyászatot és a nemibeteg osztályt, amelyek délután rendel. Délután ezenkívül állandó ügyelet is van az intézetben. Othon fekvő betegekhez is kimennek délután a poliklinika orvosai, ha délelőtt 11 óráig bejelentik a fekvőbeteg címét, sőt sürgős szükség — szülés, baleset stb. — esetében kimennek azonnal is. A telefon száma: 126.

Az orvosi rendelő-intézet számára már rendelkezésre áll egy jól felszerelt gyógyszerár, amelyik most már meg fogja szüntetni a gyógyszerrel való eddigi feketézést, különösen a penicillinnel folytatott uzsorakereskedelmet.

Ilyen nagyjelentőségű egészségügyi intézménnyel szolgálja fejlődő népröztársaságunk a dolgozók egészségügyét. Most már mindenkinek alkalma nyílik, hogy ingyen, vagy elviselhető kiadás árán állíthassa vissza egészségét és egészségesen szolgálhassa a szocializmus építésének nagy művét.

Iskolások az UMGISz-üzemekben

Ma a középiskolás tanulók mind szorosabb kapcsolatot építenek ki az üzemek munkásaival. A munkásoktól is tanulni akarnak. Ezért a közgazdasági középiskola IV. osztályos növendékei meglátogatták az UMGISz üzemeket. Előbb a seprű- és kefekötő, majd a butorüzem helyiségébe mentünk el.

Szöllősi Ferenc, az üzemek technikai vezetője kalauzol bennünket az üzem egyes osztályain, ahol minden egyes csoportvezető szívesen és elvtársias érzéssel tartja meg felvilágosító előadást.

Megismertük az üzemek menetét kezdve a nyersanyag beérkezéséig a készgyártmányig, a megrendeléstől a szállítástig. Közélel szemlélhettük a munkát.

Láttuk a munkást, aki szellemi, vagy fizikai munkájával teremti meg, fejleszti és tartja fenn a vállalatot.

Láttuk a személyzettel való bánásmódot, a dolgozóknak hajlamaik, képességeik szerinti kiválasztását és ennek megfelelő beosztását, a munkások összetartását, a személyzet és a munka helyes irányítását, amely a hivatástudatot, a szaktudást és a tehetséget fejleszti s a vállalat munkásainak a vállalattal való egybeforrottságához

vezet.

Meggyőződünk arról, hogy a munkának a vállalatban való célszerű felhasználását a munkaszervezés biztosítja.

Gazdag ismeretekkel hagytuk el szolgálatkés elvtársainkat és az üzemet azzal a megállapítással, hogy demokratikus országunk és szöb jövőnk érdekében az üzemek és az iskola együttműködése az oktatásban is szoros, elválaszthatatlanul együttvé tartozik.

Ferenc Balázs dr.-né

Udvarhelymegyei erdészeti igazgatóság

Vadászati osztály

F E L H I V Á S

Az erdészeti igazgatóság vadászati osztálya felhívja a vadászokat, hogy az 1949 évi tagsági díjakat fizessék ki és az állami vadászbélyegyet május 1-ig vegyék ki. Mindazon vadászoktól, akik a fent jelzett időpontig nem veszik ki állami bélyegyüket, vadászbélyegyüket bevonják.

Bencze Albert, igazgató.
Dénes 4., a vadászati osztály főnöke

Nyomatott az »UMGISz« könyvnyomdájában Székelyudvarhelyen.

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

A Komszomol XI. kongresszusa

A Szovjetunió Komszomol ifjúsági szervezetébe tömörült 9 milliónyi ifjuság kiküldöttéi most tartják XI. kongresszusukat. A lenini Komszomol a szovjet ifjúság élcsapata, a Bolsevik párt alaptartaléka és hűséges segítője. A Lenin és Sztálin pártja által nevelt és vezetett Komszomol hosszú és diadális utat tett meg és több millió ifjuságot hazafit nevelt, akik tevékeny építői a szovjet társadalomnak, a honvédő háborúban pedig hőiesen harcoltak a szovjet hazáért, becsületéért, szabadságáért.

Szovjet-émlékirat az Északatlanti Szövetség ügyében

A szovjet-kormány emlékiratot intézett az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Belgium, Kanada, Hollandia és Luxemburg kormányaihoz. Az emlékirat kifejezi, hogy az Északatlanti Szövetség nem szolgálja az Egyesült Nemzetek Szervezetének megszilárdítását. Továbbá, hogy a szövetségnek nem önvédelmi céljai

vannak, hanem a Szovjetunió ellen irányuló támadó jellege, habár a Szovjetunió részéről egyetlen államot sem fenyeget támadás. És végül, hogy a megkötendő Északatlanti Szerződés ellentétben van a Szovjetunió és az illető állam között megkötött szerződéssel, amelynek megfelelően egyik fél sem vehet részt a másik szerződő fél ellen irányuló semmiféle szövetségben.

Tovább tart az Északatlanti Szövetség elleni tiltakozás

Azoknak az államoknak a népei, amelyeket az angol-amerikai imperializmus az Északatlanti Szövetségbe akar bekegyesíteni, napról napra tiltakoznak tömegtiltakozásokon, egy új háborúba való sodrásuk ellen. Az olasz, a norvég, a kanadai és a többi parlamentekben is heves ellenzésre talált az Északatlanti Szövetség és mindenütt rámutattak a haladó gondolkodású képviselők a Szövetség támadó jellegére és arra, hogy háborús veszélyt idéz fel.

Hozzuk összhangba a szervezőmunkát a MNSz politikai célkitűzéseivel

(Folytatás a 1-ső oldalról)

kell tartaniok azt is, hogy munkájuk a felvilágosítás és mozgósítás, a cél: állami tervünk megvalósítása és teljesítése érdekében. Ennek érdekében világosan fel kell tárniok, milyen szoros összefüggés van a terv mezőgazdasági és ipari része között. A kettő elválaszthatatlan egymástól. Meg kell mutatniok, hogy nincs mezőgazdasági fejlődés az ipar megfelelő fejlesztése nélkül. Az ipar fejlődésével egyre több gép jut a falunak, korszerűsödik a mezőgazdaság és ez egyre nagyobb terméseredményt, jobb életet, nagyobb vásárlóképességet jelent. Harcos szellemben, kiméletlenül le kell leplezni, mint a nép ellenségeit, azokat, akik megkísérik elgáncsolni a demokratikus fejlődést, vagyis azt a törekvésünket, hogy a dolgozó nép végre kiszabaduljon a nyomorból, a sötétségből és jobb életet éljen. Konkrétan rá kell mutatni az ilyen ellenségre: a szabotáló és kizsákmányoló kulákokra, a még meglévő tőkésekre, a külföldi imperialistákra és belső cinkosokra, az egyházi reakció képviselőire.

A munkának mindig a meggyőzés módszerén kell alapulnia. Az utcafelelősnek tudnia kell, hogy sokan vannak még olyanok, akik nem látják világosan a fejlődés útját a szocializmus felé. Az ilyeneknek türelmesen és világosan kell megmagyarázni a feladatokat és azok miertjét, mert így az öntudat magasabb fokára emelhetjük őket. Nem elég a felvilágosodottakat még felvilágosodottabbakká tenni, hanem el kell indítani a fejlődés útján az elmaradt rétegeket is. Ezt a munkát úgy kell végezni, mint ahogy az ember létezik: folytonosan, szünet nélkül.

Ahhoz, hogy utcafelelősök ezeknek a feladatoknak eleget tehessenek, szükséges, hogy állandóan fejlessék ideológiai és politikai képességüket. Rendszeresen olvasniok és tanulmányozniok kell a marxizmus leninizmus klasszikusait, a Román Munkáspárt kiadványait, mindennap olvasniok kell a sajtót is. A sajtó révén jutnak el a napi anyaghoz, amit azonnal tovább adhatnak és magyarázhatnak. Amikor a szocializmust építjük, amikor a

gyárakban, üzemekben, a földeken, a termelésnek mennyiségi és minőségi emelése a legfontosabb feladatunk, mivel tudjuk legjobban, ha nem a sajtó segítségével, tudatosítani eléri eredményeinket, vagy észlelt hiányosságainkat?

Azonban utcafelelősök munkájuk közben nem elégedhetnek meg csak újságcikkek felolvasásával, mert ezzel még nem érnek célt. Előfordulhat, hogy egyik hallgató már olvasta, nem figyel oda, a másik, aki nem olvasott, a pusztán felolvasásból nem sok hasznot merít. Ha azonban megmagyarázzák, megbeszélik az olvasottakat, mindjárt nagyobb érdeklődés nyilvánul meg az olvasók körében. De a munka legfontosabb része az egyéni foglalkozás az emberekkel, látogatás, tagdíjbeszedés, találkozás alkalmával. Az utcafelelősöknek ezeket az alkalmakat kell nagyon kihasználniok.

Erőnk abban van, hogy az igazat hirdettük, a fejlődés igazi irányát tártuk a dolgozók elé. Minduntalan rá kell mutatnunk arra, hogy azokat a célokat, amelyeket a Román Munkáspárt vezetésével népi demokratikus rendszerünk a dolgozók elé tár és amelyek a dolgozók jobb, gazdagabb, bőségebb életének a biztosítását szolgálják, csak a szocializmus építésének útján és úgy valósíthatjuk meg, ha a dolgozók egy emberként követik vezető erőnk, a Román Munkáspárt utmutatásait.

A sztálini meghatározás szerint a szocializmust a széles dolgozó tömegek, az emberek milliói építik. Most amikor Népköztársaságunkban a munkásosztály élcsapata, a Román Munkáspárt vezetésével hozzáfogunk a szocializmus építéséhez és ebbe a hatalmas munkában a városi és falusi dolgozók, nemzetiségre való tekintet nélkül bekapcsolódtak, falusi és városi szervezeteinkre az a fontos feladat hárul, hogy az utcafelelősökön keresztül minél előbb gondosan szervezzük meg a politikai tömegfelvilágosítást és mozgósítsuk szervezetünkbe tömörült falusi és városi magyar dolgozóinkat a Román Munkáspárt vezetőereje mögé, hogy állami tervünk megvalósításán keresztül még közelebb jussunk a szocializmus megvalósításához.

A párizsi békekongresszus

A nemzetközi békekongresszus szervező bizottsága mind több és több értesítést kap arról, hogy újabb demokratikus szervezetek csatlakoznak a békemozgalomhoz. Eddig mintegy 540 millió személyt képviselő szervezetek jelentették be, hogy megbízottat küldenek a párizsi nagy békekongresszusra.

Államosították a városi gyógyszertárakat

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa törvényrendelettel államosította a megyeszékhelyek és egyéb városok és jelentősebb munkásközpontok összes gyógyszertárait, gyógyszerészeti laboratóriumait, drogériáit és gyógyszerészeti lerakatait. Erre az államosításra azért volt szükség, mert a magántulajdonban levő gyógyszertárak üzérkedési céllal létesültek, hogy tulaj-

donosaiknak anyagi hasznot hajtsanak és most, amikor az állam gondoskodik a közegészségügyről, ezek az intézmények a régi formájukban képtelenek biztosítani a gyógyszerek minőségét és betartani a hivatalos árakat.

Újabb lépés a népi bíraskodás megteremtése terén

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának most megjelent törvényrendelete szabályozza a Román Népköztársaság bíróságainak megszervezését. A Román Népköztársaság bíróságainak feladata megvédeni az alkotmányban megállapított államrendet, az ország társadalmi gazdasági strukturáját és az alkotmányban biztosított jogokat. Újvarhely megye lakosaira nézve különösen jelentős a törvényrendelet intézkedése, hogy a nemzetiségi vidékeken bíróságok szóban és írásban használják az illető nemzetiség nyelvét.

A „Dózsa György” Népi Athénæum munkája

Népi demokratikus országban élünk, minden erőnkkel a szocializmus megvalósításáért harcolunk. Gazdasági és politikai forradalom folyik, de beszélhetünk már kulturális forradalomról is, mert minél előbbre jutunk a gazdasági és politikai élet megszilárdításában, annál nagyobb népünk kulturális igénye. Ebbe a forradalmi kulturmunkába kapcsolódott bele városunk is, amikor megalakította a »Dózsa György« Népi Athénæumot.

Hogyan beszélhetünk egyáltalán kulturáról, mi teszi lehetővé annak létezését? Azoknak az embereknek az erőfeszítései, akik munkájukkal nem csak a társadalom életét tartják fenn, hanem terméktöbbletet is hoznak létre. Ez a terméktöbblet teszi lehetővé a társadalom egy k's, szűk körének, hogy minden erejét a kulturális tevékenységre összpontosítsa. Tehát, akik a kultura létezését lehetővé teszik, azok annak jogszertint tulajdonosai is kell, hogy legyenek. *Eszerint a kultura a népé.*

Ennek ellenére a múltban a kultura csak a kiváltságos társadalmi osztályok tulajdona volt, akik termékeit meg is vásárolhatták, élvezhették. Kialakult ugyan még a feudális társadalmi korban egy népi kultura, melyben a nép szabadságvágya jut kifejezésre, de az 1848-as forradalmak leverése és az önkényuralom, majd a polgárság áruválasztása idején népi kulturánk elveszti szociális mondanivalóját, valósságizét és közösségi értékét, népünk alkotóereje pedig megbénul.

Akadnak ugyan kiváló szellemek, mint Ady, József Attila, akik ki merik mondani a nép fájdalmát, keserűségét és követeléseit, de az uralkodó osztály igyekszik megakadályozni azt, hogy ezeket az alkotásokat a nép magáé tegye. Kialakul egy hamis, polgári kultura, melynek számos fogyatékoságon kívül jellegzetessége, hogy a »tiszt«, politikamentes (l'art pour l'art) művészet és kultura eszméjét hirdeti. Ma már tudjuk, hogy az igazi kultura nem lehet politikamentes, mert a nép igazi valósságát fejezi ki, tehát nem hallgathatja el a politikai munkát sem, ezt a valósságban annyira fontos tényező.

A munkásosztály a fasizmus, az imperializmus elleni harcában egy új kultura alapját vetette meg. Ez a kultura feltárja a valósságot és cselekvésre buzdít a haladásért. Ez az igazi népi kultura.

Állítsuk a kulturát a nép szolgálatába, aki anyagi alapját munkájával megteremti! Ezt a feladatot tűzte ki a székelyudvarhelyi Népi Athénæum. Ezért felveszi a kapcsolatot az összes városi szervezetekkel és intézményekkel, egyeztetni azok kulturális tevékenységét és így a város kulturális életét irányítja. Igyekszik a kultúrális szintet

emelni és a művelődést helyes irányba vezetni. Ecéliből vasárnapokon ingyenes kulturális előadásokat rendez. Olyan alkotásokat népszerűsít és hozza a népi élet elé, amelyek a népi életnek érez és szívvel-lélekkel magáé is tesz. Felöleli a népi nevelés minden ágát és igyekszik felfedezni a népi tehetségeket.

Székhelye a volt unitárius kultúrális terem. Itt kezd meg egyelőre szűk körű tevékenység, de hovatovább fejlődő nagyjelentőségű munkáját.

A Népi Athénæum megtartotta az első plenáris ülését, ahol az intézmények, szervezetek vezetőivel együttesen összeállították az első havi munkatervet.

Minden vasárnap d. u. 6 órai kezdettel a szervezetek, intézmények közreműködésével, ingyenes kulturális előadásokat rendez a Népi Athénæum a volt unitárius kultúrális teremben. Igyekszünk az előadásokon a lehető legjobb adni, hogy a dolgozó tömegek, anyagi áldozat nélkül, szabadon jussanak hozzá az igazi népi kultura értékeihez és azokat tegyék maguké. Ezen kívül szerepelnek a munkatervben más előadások is, amiket előlön egyes szervezetek rendeznek, szintén a Népi Athénæum keretein belül.

A Népi Athénæum célkitűzéseit tartozik a városi szervezetek közreműködésének egyesítése, átrendezése, könyvekkel való felújítása és megújítása, nagy olvasóteremmel ellátott könyvtár létesítése. Szavaltó versenyeket és más szociális kulturális versenyeket szervez a művelődési színvonal emelése és új tehetségek felfedezése céljából. Tánc csoportokat, énekkarokat, színjátszó csoportokat, falumunkás csoportokat stb. alakít a Népi Athénæum.

Nagy feladat előtt állunk, de szocialista optimizmussal, határozott céllal fogunk hozzá alkotó munkához. Kérjük minden munkás testvérünk támogatását, hogy létre hozhassuk egy új népi kultura kialakulását hiszen erre Népköztársaságunk minél nagyobb lehetőséget, Pártunk pedig minden támogatást megad.

Szabó Klára
a Népi Athénæum alelnöke

— Szabotázs-ítéletek. székelyudvarhelyi törvényszék meglévő szabotázs-bíróság Walter renc marosvásárhelyi lakost győgyerekkel való tiltott kereskedésért 25 000 lej pénzbírságra ítélte, Kovács András, Vári Zsigmond és Csucsai György székelyudvarhelyi gyógyszerészeket pedig 6.000, illetve 5—5.000 lej pénzbírsággal sújtotta, ugyanezen ítélemben való bűnrészességért.

x ELVESZTETTEM Barabás névre szóló buletinemet. Megtalálva sziveskedjék a szerkesztőségbe be-